

MAAHANMUUTTOVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2009

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdon katsaus.....	1
2. Vaikuttavuus.....	3
2.1. Toiminnan vaikuttavuus.....	3
2.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	4
3. Toiminnallinen tehokkuus.....	4
3.1. Toiminnan tuottavuus.....	4
3.2. Toiminnan taloudellisuus.....	5
3.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	6
3.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	7
4. Tuotokset ja laadunhallinta.....	11
4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	11
4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	13
5. Arvio toiminnan sukupuolivaikutuksista.....	19
6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	20
7. Tilinpäätösanalyysi.....	21
7.1. Rahoituksen rakenne.....	21
7.2. Talousarvion toteutuminen.....	22
7.3. Tuotto- ja kululaskelma / Tuotot ja kulut.....	23
7.4. Tase / Saatavat velat.....	23
8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	23
9. Allekirjoitus.....	25

LIITTEET	Liite 1 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat
	Liite 2a Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (yhteensä)
	Liite 2b Afganistan-projekti ja vastaanottotoiminnan ohjaus -hanke
	Liite 3 Henkisten voimavarojen hallinta – tunnusluvut
	Liite 3a Henkisten voimavarojen hallinta – tunnusluvut (vahvistetut Tahti-tiedot)
	Liite 4 Talous- ja henkilöstöhallinnon htv-määrät
	Liite 5 Maahanmuuttoviraston talousarvion toteutumalaskelma
	Liite 6 Maahanmuuttoviraston tuotot ja kulut momenteittain
	Liite 7 Maahanmuuttoviraston tuottokululaskelma
	Liite 8 Maahanmuuttoviraston tase
	Liite 9 Maahanmuuttoviraston riskitietokanta 2009
	Liite 10 Maahanmuuttoviraston riskinelikettä 2009
	Liite 11 Sisäisen valvonnan arviointilomake
	Liite 12 Selvitys tilinpäätöskannanottoon vuodelta 2008 (päivitetty 31.12.2009)

1. Johdon katsaus

Maahanmuuttoviraston käsiteltäväksi tulevien asioiden kokonaismäärä väheni vuonna 2009 noin 10 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vireille tuli yhteensä 47 681 asiaa. Vähennys selittyy sillä, että edellisenä vuonna viraston käsiteltäväksi tuli yhteensä noin 10 000 kansalaisuusilmoitusasia, joita vuonna 2003 voimaan tulleen kansalaisuuslain siirtymäsäännöskauden päätyttyä ei enää vuonna 2009 tullut käsittelemään lainkaan. Tosiasiassa useissa asiaryhmissä oli merkittävää kasvua. Turvapaikka-asioissa lisäystä oli 30 % ja perheen yhdistämisasiossa asiatyypistä riippuen 20 – 53 %. Ainoa selkeä vähennys oli työntekijöiden oleskelulupahakemuksissa, joiden määrä väheni noin 43 % edelliseen vuoteen verrattuna. Virasto pääsääntöisesti saavutti kaikki sille vuodelle 2009 asetetut tulostavoitteet.

Viraston palvelukykyä kuvaavat keskimääräiset käsittelyajat olivat opiskelijoiden oleskeluluissa 26 vrk (tavoite 30 vrk), työntekijöiden oleskeluluissa 54 vrk (tavoite 50 vrk), turvapaikkahakemuksissa 178 vrk (tavoite 230 vrk) ja kansalaisuushakemuksissa 410 vrk (tavoite 400 vrk). Päätöksiä pystyttiin määrällisesti tekemään 16,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna (päätöksiä vuonna 2008 yhteensä 43 571 ja 2009 yhteensä 50 743).

Perhesideasioissa ongelmallisia ovat ns. pakolaistaustaiset hakemukset. Näissä Suomen ulkomailla olevat edustustot kuulevat Suomeen tulossa olevat perheenjäsenet ja maasta riippuen joudutaan myös käyttämään DNA-testausta sukulaisuuden varmistamiseksi. Eräät edustustot, kuten Addis Abeba ja Damaskos ovat pahoin ruuhkautuneet. Addis Abeban edustustossa odotti vuoden lopussa haastattelua noin 2 200 somalialaista hakijaa ja Damaskoksessa vastaavasti noin 150 irakilasta. Erityisesti somalialaisten perhesidehakemusten määrä on voimakkaassa kasvussa johtuen somalialaisten turvapaikanhakijoiden suuresta määrästä Suomessa. On odotettavissa, että somalialaisten perheen yhdistämishakemusten määrä tulee ensi vuoden aikana jopa kaksinkertaistumaan (vuonna 2009 yhteensä 2 200 hakijaa). Vuoden 2009 keväällä Addis Abeban edustustossa aloitti ensimmäinen maahanmuuton yhdyshenkilö työskentelynsä ja hänen tehtäviinsä kuuluu myös perhesidehaastattelujen tekeminen. Jatkossa useisiin edustustoihin tarvitaan lisäresursseja näiden hakemusten käsittelyyn.

Turvapaikkatutkintaa varten saatiin vuonna 2009 merkittävästi lisäresursseja, toukokuun alussa 30 uutta työntekijää ja marraskuun alussa vielä 40 työntekijää lisää. Turvapaikkapäätösten määrä onkin vuonna 2009 noin 110 % suurempi kuin 2008. Päätöksiä tehtiin yhteensä 3 837 (4 335 henkilöä) kappaletta. Turvapaikkahakemuksia oli vuonna 2009 yhteensä 5 038 (5 988 hakijaa), näistä alaikäisiä yksintulleita hakijoita 557. Tämä merkitsee sitä, että vuoden 2009 lopussa Maahanmuuttoviraston puhutteluun pääsyä odotti noin 1500 hakijaa ja päätöstä noin 900 hakijaa. Toiminnan painopiste pyrittiin pitämään ns. Dublin-menettelyssä ja turvaamaan päätöksenteon nopeus niissä asioissa, joissa hakija oli jo hakenut turvapaikkaa aiemmin jossain muussa Euroopan unionin vastuunmäärittämisasetusta soveltavassa maassa. Turvapaikanhakijoiden joukossa oli myös 722 Bulgarian kansalaista, osa jo useamman kerran aiemminkin Suomesta turvapaikkaa hakeneita. Näiden osalta puhuttelun on hoitanut Maahanmuuttoviraston virka-apupyynnön perusteella poliisi ja päätös on pyritty virastossa tekemään nopeutetusti.

Vuoden aikana perustettiin kolme uutta tulosaluetta, joista kaksi sijoittui uusiin toimintoihin Imatralle ja Ouluun. Kolmas uusi tulosalue perustettiin Helsinkiin. Marraskuussa perustettiin vielä yksi uusi ns. fast track- tulosalue Helsinkiin, joka keskittyy erityisesti hakemusten käsittelyyn ja päätöksentekoon nopeutetussa menettelyssä. Tällä tulosalueella ratkaistaan mm. EU-kansalaisten turvapaikkahakemukset.

Suurilla rekrytoinneilla on ollut vaikutusta myös päätöksentekoon. Uusien virkailijoiden rekrytointiin sekä keskitettyyn koulutukseen ja perehdyttämiseen on vuoden aikana mennyt huomattavasti aikaa, joka on ollut pois päätöksenteosta. Lisäksi UMA-hanke on vuonna 2009 vaatinut suurta panostusta erilaisten kokousten, testauksen, koulutuksen, määrittelytyön ja suunnittelun muodossa.

Maahanmuuttoviraston turvapaikkayksikössä organisoitiin vuoden 2009 kiintiömatkat ja valintadelegaation johtaminen oli myös viraston vastuulla, mikä oli uutta aikaisempaan menettelyyn verrattuna. Vuoden 2009 pakolaiskiintiön kohdentamispäätöksen mukaan Suomen pakolaiskiintiö oli 750 henkilöä. Valintamatkat on tehty Ruandaan, josta päätetty ottaa 151 pakolaista, Syyriaan ja Jordaniaan, joista on päätetty ottaa 327 pakolaista sekä Thaimaahan, josta on päätetty ottaa 149 pakolaista. Häätapauksia otettiin kohdentamispäätöksen mukaisesti 100. Maahan saapui ja kuntiin sijoittui 723 kiintiöpakolaista, joista suurin osa oli vuoden 2008 lopulla valittuja. IOM:n kanssa tehtiin sopimus kulttuuriorientaatiokurssien järjestämisestä alkuvuonna Syyriassa ja Thaimaassa ja uusi tarjous kursseista vuoden aikana valituille pakolaisille on pyydetty IOM:ltä loppuvuodesta.

Kansalaisuusasioiden osalta pääpaino kohdistettiin kansalaisuusilmoitusten suuren määrän ratkaisemiseen. Tavoitteena oli, että siirtymäsäännösten mukaiset ilmoitukset ratkaistaan vuonna 2009 ja suurin osa ilmoituksista on ratkaistu 30.6.2009 mennessä. Vuoden alussa oli vireillä 8 311 ilmoitusta. Siirtymäsäännöksen mukaisia ilmoituksia ratkaistiin 6 720. Ratkaisematta jäi runsaat 1 000 ilmoitusta. Valitun strategian mukaan entisten Suomen kansalaisten ilmoitukset ratkaistiin etupainotteisesti. Vuoden jälkipuoliskolle jäivät jälkeläisten ilmoitukset, joiden käsittely kestää yleensä kauemmin suuremman lisäselvitystarpeen ja vaikeuskertoimen perusteella.

Päätöksenteon laadukkuus edellyttää yhdenmukaista ja oikeusvarmaa päätöksentekoa. Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kansalaisuusasioiden osalta seurattiin päätöksiä koskevia valitusratkaisuja systemaattisesti erityisen huomion ollessa niissä hallintotuomioistuinten ratkaisuihin, joissa valituksen hyväksymisen perusteena on Maahanmuuttoviraston laintulkinta- tai menettelytapavirhe. Tavoitteena oli, että näistä syistä johtuvien valitusten hyväksymisien määrä on alle 5 % valitusten kokonaismäärästä. Tavoite myös saavutettiin.

Maahanmuuttovirasto jatkoi vuoden aikana edellisenä vuonna käynnistettyä asiakaspalvelun kehittämishanketta ja sen lopputuloksena julkistettiin koko henkilöstön yhteisesti valmistelemat hyvän asiakaspalvelun periaatteet. Periaatteiden muuttamista käytännön toiminnaksi toteutetaan vuoden lopulla julkistetun "Kuinka voin palvella" – käsikirjan avulla. Joustavan ja ammattitaitoisen asiakaspalvelun takaamiseksi puhelinpalvelutilanteissa muodostettiin yhteensä 11 eri puhelintiimiä, jotka kukin oman palvelunumeronsa kautta pystyvät palvelemaan asiakasta asiatyypeittäin. Viraston Kuhmossa sijaitsevan neuvontapalvelun tehtävämäärä on merkittävä. Yhteydenottoja tulee lähes 4 000 kuukaudessa. Yhteistyötä Helsingin kaupungin maahanmuuttajien neuvontapisteen kanssa on myös edelleen kehitetty kouluttamalla neuvontahenkilöstöä viraston työntekijöiden toimesta.

Viraston johtamista kehitettiin edelleen jatkamalla yhteistyössä Väestörekisterikeskuksen kanssa jo toista johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävää koulutusjaksoa (JET-koulutus).

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) toteuttamista on edelleen jatkettu. Siitä vastaa Accenture Oy. Järjestelmän ensimmäisen vaiheen oli tarkoitus olla valmis vuoden 2009 toukokuussa. Toimittajasta johtuvista syistä käyttöönotto on viivästynyt vuoden 2010 puolelle. Hanke on ollut rahoituksellisesti erittäin haastava Maahanmuuttovirastolle. Siihen on alkuvaiheessa saatu yhteensä 3,0 miljoonaa euroa tuottavuuden edistämisrahoitusta, jonka vastapainoksi Maahanmuuttoviraston olisi tullut vähentää henkilöstöään jo 17 henkilötyövuotta vuoden 2009 loppuun mennessä. Hankkeen viivästyisestä johtuen tätä ei ole voitu toimintaa vaarantamatta tehdä. Tämä ei olisi myöskään käytännössä onnistunut ilman henkilöstön irtisanomisia, koska suurin osa viraston määräaikaaisesta henkilöstöstä työskentelee turvapaikkayksikössä hakemusruuhkan selvittämisessä.

Biometristen tunnisteiden käyttöönotto oleskeluluvissa on siirtynyt lähinnä siksi, että säädösten mukainen siirtymäaika tuli voimaan toukokuussa 2009 ja kortit otetaan käyttöön toukokuussa 2011. Hankkeen kokonaisrahoitus on epäselvä.

Maahanmuuttoviraston henkilöstömäärä oli vuoden 2009 lopussa 319 henkilöä. Tämä on 67 henkeä enemmän kuin vuonna 2008. Henkilöstömäärä on lisääntynyt toisaalta virastolle osoitettujen uusien tehtävien myötä, mutta myös turvapaikkatutkintaan saatujen lisäresurssien vaikutuksesta.

Maahanmuuttovirastossa henkilöstön kehittäminen ja hyvinvointi muodostavat lähtökohdan työyhteisön toimivuudelle ja tehokkaalle toiminnalle. Tavoitteena on lisätä henkilöstön koulutustasoa tehtävien vaativuustason kohotessa ja parantaa viraston houkuttelevuutta työnantajana kehittämällä palkkausjärjestelmän palkitsevuutta. Sairauspoissaolojen määrä on hiukan kasvanut edellisestä vuodesta (8,7 työpäivää/htv vuonna 2008 ja vastaavasti 10,1 työpäivää/htv vuonna 2009).

Voidaan arvioida, että maahanmuutto tulee voimakkaasti lisääntymään lähivuosina. Tämä koskee erityisesti työperäistä ja perheen yhdistämiseen liittyvää maahanmuuttoa. Näiden osalta vireille tulleiden asioiden määrä tulee seuraavien kolmen vuoden aikana kaksinkertaistumaan. UMA järjestelmän tuottavuushyötyjen toteutumisen kautta tähän pystytään jossain määrin vastaamaan. Hyötyjen arvioinnissa on kuitenkin käytetty lähtökohtana vuoden 2005 tilastotietoja. Vireille tulleiden asioiden määrä on kasvanut tuosta lähtötasosta jo 36 %, joten pelkästään tietojärjestelmähankkeella ja siihen liittyvällä toimintatapojen muutoksella ei pystytä estämään hakemusten käsittelyn ruuhkautumista ja käsittelyaikojen pidentymistä. Tulevaisuudessa tarvitaan myös lisähenkilöstöä.

2. Vaikuttavuus

2.1. Toiminnan vaikuttavuus

Sisäasiainministeriön tavoitteena on, että maahanmuuttopolitiikan valmistelu on yhtenäistä, kokonaisvaltaista ja aktiivista. Maahanmuuttopolitiikalla edistetään laillista maahanmuuttoa, annetaan kansainvälistä suojelua ja torjutaan laitonta maahanmuuttoa ja ihmiskauppaa sekä edistetään kotoutumista ja hyviä etnisiä suhteita. Lisäksi edistetään syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden periaatteiden toteutumista. Maahanmuuttopolitiikassa toteutuvat ihmis- ja perusoikeudet. Maahanmuuttohallin-

to on hyvin toimivaa, noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja takaa asiakkaiden oikeusturvan.

Maahanmuuttoviraston tehtävänä on käsitellä ja ratkaista ulkomaalaisten maahan-tuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä asioita. Maahanmuuttoviraston ylläpitää myös ulkomaalaisrekisteriä ja tuottaa tietoja viranomai-sille ja kansainvälisille järjestöille.

Päätöksenteko on yhtenäistä, nopeaa ja oikeusvarmaa. Päätökset ovat selkeitä ja hyvin perusteltuja. Päätöskäytäntö on mahdollisimman yhdenmukaista ja ennakoitavaa ja siinä toteutuvat ihmis- ja perusoikeudet. Hallinto on hyvin toimivaa ja nou-dattaa hyvän hallinnon periaatteita sekä takaa asiakkaiden oikeusturvan. Päätök-sentekoprosessit ovat laadullisesti mitattavia sekä läpinäkyviä, ohjaavia ja rutiinityö-tä säästäviä.

2.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Vuonna 2009 virastolla ei ollut käytettävissään määrärahaa siirto- ja sijoitusmenoi-hin.

3. Toiminnallinen tehokkuus

3.1. Toiminnan tuottavuus

Maahanmuuttovirastoon tuli vuonna 2009 vireille 47 681 asiaa kun edellisenä vuon-na niitä oli 53 218. Ratkaisuja tehtiin vuonna 2009 yhteensä 50 743 kun luku vuotta aiemmin oli 43 571, kasvua 16,5 %. Ratkaistujen asioiden määrä oli selvästi suu-rempi kuin vireille tulleiden asioiden määrä (6,4 %).

Vireille tulleet ja ratkaistut asiat

Tunnusluku/ arviointi	2007	2008	2009	Muutos 2008/2009
Vireille tulleet asiat	38 782	53 218	47 681	- 10,4 %
Ratkaistut asiat	38 564	43 571	50 743	+ 16,5 %
Erotus	-0,5 %	- 18,1 %	6,4 %	

Toiminnan tuottavuutta on kuvattu Tilastokeskuksen laskemalla tuottavuusindeksil-lä. Tilastokeskus tarkistaa viraston ilmoittamat tiedot käyttämällä vertailutietoina val-tion keskuskirjanpitoa, laitoksen tulosohtausasiakirjoja ja tarkentavia kyselyitä tilas-toyhdyshenkilölle.

Tuottavuusindeksi

Tunnusluku/ arviointi	2006	2008	2009 arvio	Muutos 2008/2009
Tuottavuusindeksi (Tilastokeskus)	100	119	120*	+ 1

* arvio (Tilastokeskus toteuttaa vuotta 2009 koskevan kyselyn virastoille maaliskuussa 2010.)

3.2. Toiminnan taloudellisuus

Maahanmuuttoviraston päätösten hinta

Tunnusluku/arviointi	2007	2008	2009 tavoite	2009 toteuma
Nettokustannukset €/päätos	341	301	302	418

Vuoden 2009 tuottokululaskelman mukaisten kustannusten perusteella (kaikki momentit, jäämä I; euroa) päätöksen hinnaksi muodostui 418 euroa. Yksittäisten suoritteiden (pätösten) omakustannushinnat on laskettu erikseen toimintolaskennan avulla ottamalla huomioon eripituiset työajat eri suoritteille.

Omakustannushinnat 2007 – 2008 (€)	2008	2009
Oleskelulupahakemukset		
- oleskelulupa (kansainväliseen suojeluun liittyvä)	800	252
- oleskelulupa opiskelija	211	273
- oleskelulupa työntekijä		330
- oleskelulupa elinkeinonharjoittaja		342
- oleskelulupa suomalainen syntyperä		610
Turvapaikkahakemukset	1 620	1 232
Oleskelulupahakemukset - perheside, pakolaiset ja näihin rinnastettavat	477	885
Esitykset oleskeluluvan myöntämiseksi pakolaiskiintiössä	1 322	2 093
Käännättämisasiat (erilliset esitykset, tp- tai oleskelulupa-asian yhteydessä käsiteltävät)	1 050	1 223
Karkotusesitykset	519	389
Matkustusasiakirjat	193	287
Takaisinotot: Dublin, PÖK*, muu	285	219
Kansalaisuutta koskevat hakemukset	671	851
Kansalaisuusilmoitukset	182	131
Kansalaisuusaseman määrittämiset	249	218

Pätösten määrä¹

Tunnusluku/arviointi	2007	2008	2009 tavoite	2009 toteuma
Pätöstä/htv	165	180	179	183
Maahanmuutto ²	32 061	35 463		39 355
Kansalaisuus	6 503	8 108		11 388

¹ Uuden ulkomaalaisasioiden tietojärjestelmän (UMA) käyttöönotto saattaa tilapäisesti vaikuttaa käyttöönottovaiheessa päätösten määrään. Alustavan arvion mukaan vaikutus koko viraston päätösmääriin on 3,1 % vuonna 2007, 2,2 % vuonna 2008 ja 4,7 % vuonna 2009. Vuonna 2007 vaikutukset kohdistuvat oleskelulupapäätösten määrään ja vuonna 2008 kansalaisuus- ja turvapaikkapäätösten määrään.

² Maahanmuuton tulosalue sisältää päätökset oleskelulupa-, turvapaikka-, maasta poistamis- ja matkustusasiakirjasioihin mukaan lukien lausunnot muutoksenhakuun. Turvapaikkapäätöksiin sisältyvät hakijoiden puhutellut ja vastuunmäärittämisasetuksen mukaiset tehtävät.

Tavoitteena päätösten määrälle henkilötyövuotta kohti oli 179. Ratkaisuja tehtiin henkilötyövuotta kohden 182, mikä oli hiukan enemmän kuin vuodelle 2009 asetettu tavoite.

3.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tunnusluku/arviointi	2007	2008	2009 tavoite	2009 toteuma
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus %	67	78	70	48

Maahanmuuttoviraston maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2009 olivat 2 928 553 euroa ja kokonaiskustannukset 6 103 267 euroa. Tulot kattoivat menoista 48 % eli asetettiin tavoitteeseen (70 %) ei päästy. Maksullisen toiminnan osuus viraston kokonaistyöajasta laskettiin suoritteille kohdistettujen työtuntien mukaan ja se oli 25,79 % (33,74 % vuonna 2008) tulosityksiköiden työajasta.

Vuonna 2009 ensimmäisestä oleskeluluvasta perittiin 200 euron käsittelymaksu, josta Maahanmuuttovirastolle tilitettiin 115 euroa ja muulle viranomaiselle 85 euroa. Alaikäisen hakijan oleskelulupahakemuksen käsittelymaksu puolestaan oli 55 euroa, josta Maahanmuuttoviraston osuus 33 euroa ja muun viranomaisen osuus 22 euroa. Opiskelijan oleskelulupahakemuksen 100 euron käsittelymaksusta 100 euroa tilitettiin Maahanmuuttovirastolle ja muulle viranomaiselle 40 euroa.

Kansalaisuusasioiden käsittelymaksua ei ole jaettu eri viranomaisten kesken. Kansalaisuushakemuksen käsittelymaksu on 400 euroa, joka kattaa 47 % omakustannushinnasta (850,70 €). Kansalaisuusilmoituksen maksu on 240 euroa (omakustannushinta 130,79 €) ja kansalaisuusaseman määrittämisen käsittelymaksu on 34 euroa kattaa 15,6 % omakustannushinnasta 217,92 €.

Matkustusasiakirjoista perittävät maksut seuraavat Suomen passista perittävää maksua (46 €) ja kattavat omakustannushinnasta (247,24 €) 18,6 %.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1000 €; oma toimintamenomomentti. Vertailtavuus aikaisempien vuosien välillä säilyy.)

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto)	Julkisoikeudelliset suoritteet			
	2006	2007	2008	2009
TUOTOT				
maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	2 624	3 358	5 548	2 929
- maksullisen toiminnan muut tuotot	2			
Tuotot yhteensä	2 624	3 358	5 548	2 929
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				

- aineet, tarvikkeet ja tavarat	92	152	205	133
- henkilöstökustannukset	2			
- vuokrat	247	2 923	3 648	3 169
- palvelujen ostot	430	535	634	605
- muut erilliskustannukset	833	1 044	2 102	1 832
	100	120	186	142
	3			
Erilliskustannukset yhteensä	701	4 774	6 775	5 881
KÄYTTÖJÄÄMÄ				
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset				
- poistot	220	238	266	175
- korot	11	15	25	37
- muut yhteiskustannukset	1	15	21	11
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	231	268	312	223
	3			
Kokonaiskustannukset yhteensä	933	5 042	7 087	6 104
	-1			
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	309	-1 684	-1 539	-3 175
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	-1			
	309	-1 684	-1 539	-3 175
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
Tulot kattavat menoista %	67	67	78	48

Liite 1 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

3.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Euroopan muuttoliikeverkosto – EMV (projektinro 9831)

Toukokuussa 2008 EU:n neuvosto päätti perustaa Euroopan muuttoliikeverkostosta (EMV) pysyvän järjestelmän. Keväällä 2008 EMV siirrettiin Maahanmuuttovirastoon. Vastaavia yhteyspisteitä on kaikissa EU-maissa. Verkoston puheenjohtajana toimii EU:n komissio.

EMV:n tutkimuksen ja verkostoitumisen tarkoituksena on pohjustaa EU:n yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa. Kokemuksia vertailemalla pyritään löytämään yhteinen politiikka ja parhaat toimintatavat. Erilaisten tutkimusteemojen kautta EMV:ssä tarkastellaan maahanmuuttoa kokonaisuutena ja katsotaan turvapaikka- ja pakolaisasioiden sekä oleskelulupa- ja kansalaisuuskäytäntöjen yhteisvaikutusta. Vuosittaisista teematutkimusten aiheista päättää maiden ehdotusten pohjalta ohjausryhmä, jossa myös Suomella on edustus.

Verkoston yhteyspisteiden lisäksi kuhunkin EU-maahan rakennetaan kansallinen verkosto, jonka jäseniksi pyydetään maahanmuuttoon sidoksissa olevia viranomaisia, tutkimuslaitoksia ja kansalaisjärjestöjä. EMV keskittyy lähinnä desktop-tutkimuksiin eli jo olemassa olevan tiedon keräämiseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Euroopan Muuttoliikeverkoston kustannusvastaavuuslaskelma.

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto, EMV)		
	2008	2009
TUOTOT		
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot		
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		
- EU:lta saatu rahoitus	73	141
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		
Tuotot yhteensä	73	141
KUSTANNUKSET		
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	2
- henkilöstökustannukset	71	147
- vuokrat	4	7
- palvelujen ostot	6	36
- muut erilliskustannukset	12	28
Erilliskustannukset yhteensä	93	220
KÄYTTÖJÄÄMÄ		
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset		
- poistot		
- korot		
- muut yhteiskustannukset		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	93	220
KUSTANNUSVASTAAVUUS		
tuotot - kustannukset	-20	-79
Kustannusvastaavuus -%	78,49	64,09

*Maahanmuuttoyhdyshenkilö - Immigration Liaison Officer - ILO-hanke
(projektinro 984)*

Kyseessä on Euroopan ulkorajarahaston hanke, jota Maahanmuuttovirasto koodinnoi, ja jossa ovat yhteistyökumppaneina Maahanmuuttovirasto, UM, poliisi ja Rajavartiolaitos. Hankkeen tavoitteena on vastata tehokkaammin laittoman maahanmuuton ja muun rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan haasteisiin nimittämällä yhteinen maahanmuuttoasioiden yhdyshenkilö Addis Abebaan. Hankkeessa kootaan laillista ja laitonta maahanmuuttoa koskevia tietoja ja laaditaan riskianalyysjä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ILO-hankkeen kustannusvastaavuuslaskelma.

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto) ILO	
	2009
TUOTOT	
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	117
- EU:lta saatu rahoitus	
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	
Tuotot yhteensä	117
KUSTANNUKSET	

yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset	
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3
- henkilöstökustannukset	55
- vuokrat	11
- palvelujen ostot	7
- muut erilliskustannukset	28
Erilliskustannukset yhteensä	104
KÄYTTÖJÄÄMÄ	
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista	
- tukitoimintojen kustannukset	
- poistot	
- korot	
- muut yhteiskustannukset	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	104
KUSTANNUSVASTAAVUUS	
tuotot - kustannukset	13
Kustannusvastaavuus -%	112,50

Tuottavuuden edistäminen (VM:n siirtomääräraha) (projektinro 983)

Sisäasiainministeriö ja valtiovarainministeriön allekirjoittivat marraskuussa 2008 yhteistyöpöytäkirjan tuottavuuden parantamiseen tähtäävistä toimista (Ulkomaalaisasioiden sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä, UMA). Pöytäkirja täydentää vuonna 2006 laadittua sopimusta, jossa sovittiin Maahanmuuttoviraston (tuolloin Ulkomaalaisvirasto) toteuttavan ulkomaalaisprosessien sähköistämiseen tähtäävän kehittämisshankkeen vuosina 2006–2008.

Valtiovarainministeriö osoitti vuodelle 2009 hankkeen toteutukseen 500 000 euron lisämäärärahan momentilta 28.40.21 (Tuottavuuden edistäminen).

Alla olevassa taulukossa on esitetty UMA-hankkeen toteutukseen vuodelle 2009 myönnetyn lisämäärärahan kustannusvastaavuuslaskelma.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto, UMA)				
	2006	2007	2008	2009
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	3 047	2641		500
- EU:lta saatu rahoitus	0	0		
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0		
Tuotot yhteensä	3 047	2 641		500
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	374		
- henkilöstökustannukset	34	204		
- vuokrat	0			
- palvelujen ostot	353	2790		472
- muut erilliskustannukset	0	7		28
Erilliskustannukset yhteensä	387	3 375		500

KÄYTTÖJÄÄMÄ			
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset		315	
- poistot		16	
- korot		1	
- muut yhteiskustannukset		1	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	334	
Kokonaiskustannukset yhteensä	387	3 709	500
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
tuotot - kustannukset	2 660	-1 068	0
Kustannusvastaavuus -%	787,34	71,21	100,00

*Afganistan-projekti (projektinro 986) ja
Vastaanottokeskusten ohjaus (projektinro 985)*

Euroopan Paluurahasto myönsi vuodelle 2009 rahoituksen Afganistania koskevan maatietolähdejärjestelmän kehittämiseen turvallisen paluun edellytysten varmistamiseksi. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 64 409,51 euroa.

Euroopan Pakolaisrahasto myönsi rahoituksen, 50 000 euroa, turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten ohjausmallin kehittämiseen Maahanmuuttovirastoon. Tämän hankkeen kansallisen rahoituksen osuus oli 50 %.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

**AFGANISTAN-
PROJEKTI ja
VOK-OHJAUS**

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto)	2008	2009
TUOTOT		
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot		
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		64
- EU:lta saatu rahoitus		
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		
Tuotot yhteensä		64
KUSTANNUKSET		
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		2
- henkilöstökustannukset		93
- vuokrat		5
- palvelujen ostot		58
- muut erilliskustannukset		16
Erilliskustannukset yhteensä		174
KÄYTTÖJÄÄMÄ		
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset		
- poistot		
- korot		
- muut yhteiskustannukset		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä		0

Kokonaiskustannukset yhteensä		174
KUSTANNUSVASTAAVUUS		
tuotot - kustannukset		-110
Kustannusvastaavuus -%		36,78

*Liite 2a Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma
(EMV, ILO, VM)*

Liite 2b Afganistan-projekti ja vastaanottokeskusten ohjaus -hanke

4. Tuotokset ja laadunhallinta

4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Vuonna 2009 vireille tuli yhteensä 47 681 asiaa (-10,4 %) ja ratkaisuja tehtiin 50 743 (+16,5 %).

Maahanmuutto

Valtioneuvoston hyväksymässä maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa painotetaan erityisesti työperäisen maahanmuuton lisäämistä ja myös sitä, että Suomessa opiskelevat ulkomaalaiset jäisivät maahan opintojen päättyessä. Maahanmuuttoviraston tehtävänä on varmistaa työntekijöiden ja opiskelijoiden mahdollisimman sujuva oleskelulupaprosessi.

Vireille tulleet

Vuonna 2009 tuli vireille 20 638 oleskelulupahakemusta kun vastaava luku edellisenä vuonna oli 22 904. Vireille tulleiden oleskelulupahakemusten määrä laski siten noin 10 %. Eniten kasvua oli muuta omaista koskevissa perhesidehakemuksissa (53 %) sekä elinkeinonharjoittajan (44 %) ja suomalaisen syntyperän perusteella haetuissa oleskelulupahakemuksissa (43 %). Eniten hakemusten määrä väheni työntekijän oleskelulupahakemuksissa (43 %). Kaikkien eri perusteilla vireille tulleiden oleskelulupahakemusten viisi suurinta hakijakansalaisuutta vuonna 2009 olivat Venäjän federaatio, Somalia, Kiina, Intia ja Turkki.

Yksi merkittävimmistä muutoksista vireille tulleissa oleskelulupahakemuksissa on somalialaisten hakemusten määrän huomattava kasvu: 1 014 hakemusta enemmän kuin vuonna 2008 (45 % lisäystä). Valtaosa somalialaisten hakemuksista koskee perheen yhdistämistä ja näiden hakemusten voidaan lisääntyneiden turvapaikanhakijoiden ja heille annettavan kansainvälisen suojelun johdosta ennustaa merkittävästi kasvavan lähivuosina (arvio vuodelle 2 010 noin 4 000 hakemusta).

Vuonna 2009 tuli vireille yhteensä 8 461 perhesiteen perusteella vireille laitettua oleskelulupahakemusta ja ylivoimaisesti suurin hakijamaa oli Somalia (2 202 hakemusta, 26 % kaikista perhesidehakemuksista).

Päätökset

Päätöksiä kaikkiin eri perusteilla vireille laitettuihin oleskelulupahakemuksiin tehtiin vuonna 2009 yhteensä 18 776, kun vastaava päätösmäärä vuoden 2008 vahvistettujen tilastojen mukaan oli 22 919 (18 % vähemmän päätöksiä kuin edellisellä vuonna).

Myönteisten päätösten osuus kaikista oleskelulupapäätöksistä vuonna 2009 oli noin 83 %. Vuoden 2008 vastaava myönteisten päätösten osuus oli noin 88 %. Myönteisten ja kielteisten päätösten suhteet vaihtelivat huomattavasti hakuperusteittain.

Kielteisten päätösten suhteellinen määrä kasvoi erityisesti työntekijän oleskelulupahakemusten kohdalla verrattuna aikaisempiin vuosiin. Työntekijän oleskelulupapäätöksistä peräti 27 % oli kielteisiä vastaavan luvun ollessa vuonna 2008 noin 18 %. Opiskelijan oleskelulupapäätöksistä noin 8 % oli kielteisiä. Perhesidepäätöksistä noin 19 % oli kielteisiä. Myönnettyjen lupien määrä vaihtelee huomattavasti myös sen perusteella, minkälaisesta perhesiteestä on kysymys (vrt. ydinperheenjäsen ja muu omainen).

Eniten oleskelulupia kaikki hakuperusteet huomioon ottaen myönnettiin venäläisille (3 677), intialaisille (1 256) ja kiinalaisille (1 248).

Eniten oleskelulupia perhesiteen perusteella myönnettiin venäläisille (1 255), somalialaisille (507) ja intialaisille (427).

Oheisesta vuoden 2008 ja 2009 päätöksiä kuvaavasta taulukosta ilmenee tarkemmin ratkaisujen määrät kaikkien eri hakuperusteiden kohdalla.

Tunnusluku	2007	2008	2009	Muutos% 2008/2009
Työntekijän oleskelulupa	5 839	7 156	4 110	- 42,57 %
Elinkeinonharjoittajan oleskelulupa	78	83	76	- 8,43 %
Oleskelulupa, suomalainen syntyperä	408	501	651	+ 29,94 %
Opiskelijan oleskelulupa	3 968	4 882	4 366	- 10,57 %
Oleskelulupa, muu peruste	2 850	3 251	2 800	- 13,87 %
Oleskelulupa, perheside	6 076	7 046	6 773	- 3,87 %
Yhteensä	19 219	22 919	18 776	- 18,08 %

Kansainvälinen suojelu

Kansainvälistä suojelua hakeneiden määrä on ollut kasvussa muutaman viime vuoden ajan. Viime vuonna Suomeen saapui 5 988 turvapaikanhakijaa kun vastaava luku vuonna 2008 oli 4 035 ja vuonna 2007 vastaavasti 1 505. Vuodesta 2007 vuoteen 2009 turvapaikanhakijoiden määrä on kasvanut lähes nelinkertaiseksi. Suurimmat hakijakansallisuudet ovat Irak ja Somalia. Bulgarialaiset turvapaikanhakijat ovat olleet kolmanneksi suurin hakijaryhmä.

Bulgarialaisia turvapaikanhakijoita on saapunut Suomeen touko-kesäkuusta lähtien. Vuonna 2009 tuli bulgarialaisia turvapaikanhakijoita 722 henkilöä. Suuri osa bulgarialaisista on hakenut Suomessa turvapaikkaa useamman kuin yhden kerran. Bulgarialaisten turvapaikanhakijoiden määrä on pysynyt tasaisena koko vuoden 2009 loppupuoliskon ajan. Poliisi on turvapaikan perusteiden osalta puhutellut kesästä 2009 lähtien kaikki bulgarialaiset turvapaikanhakijat. Suurin osa bulgarialaisista turvapaikanhakijoista on myös taustaltaan romaneita.

Vuonna 2009 on turvapaikkahakemuksiin tehty yhteensä 3 837 päätöstä (4 335 henkilöä). Näistä Dublin-päätösten osuus on ollut noin 35 % (1 475 päätöstä). Dub-

lin-päätösten määrä on pysynyt korkeana koko vuoden ajan. Erityisesti vuoden alkupuoliskolla keskityttiin Dublin-päätösten tekoon. Eniten Dublin-päätöksiä on tehty somalialaisille ja irakilaisille hakijoille. Dublin-palautusten kohdemaina korostuivat vuonna 2009 erityisesti Etelä-Euroopan maat, Kreikka, Italia ja Malta.

Kansalaisuusasiat

Vuonna 2009 kansalaisuushakemuksia tuli vireille 2 897, jotka koskivat 4 466 hakijaa (vuonna 2008 hakemuksia 3 380, henkilöitä 5 032)). Vireille tulleiden hakemusten määrä väheni siis 14,3 %. Yhteensä hakemuksia ratkaistiin 2 267 (3 219 henkilöä) kun ratkaisuja vuotta aiemmin oli 4 290 (5 473 henkilöä), vähentymistä näin ollen 47,2 %.

Vuonna 2009 kansalaisuusilmoituksia tuli vireille 487 kun niitä vuonna 2008 tuli vireille 9 611 (10 303 henkilöä), joista 9 119 on entisten Suomen kansalaisten ja heidän jälkeläistensä tekemiä. Kansalaisuusilmoitusten siirtymäkausi päättyi touku-kuussa 2008.

Kansalaisuusaseman määrittämisiä tuli vireille 1 713 (vuotta aiemmin 1 582). Ratkaisuja tehtiin 1 919, mikä oli 26 % enemmän kuin edellisenä vuonna (1 523).

4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Maahanmuuttoviraston palvelukykyä on mitattu vireille tulleiden asioiden käsittelyajoilla. Käsittelyaikojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Työntekijän oleskeluluvan käsittelyaika oli 54 vuorokautta tavoitteen ollessa 50 vuorokautta. Opiskelijan oleskelulupa käsiteltiin keskimäärin 26 vuorokaudessa tavoitteen ollessa 30 vuorokautta.

Normaalimenettelyssä tutkittavan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2009 hakemuksen virastoon saapumisesta päätöksentekoon oli 235 vuorokautta (tavoite 370 vrk). Nopeutetussa menettelyssä käsiteltävien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 95 vuorokautta (tavoite 90 vrk). Turvapaikkahakemuksista 10 % nopeimmin läpimenneiden hakemusten käsittelyaika oli 12 vuorokautta, 10 % hitaimmin läpimenneiden käsittelyaika 434 vuorokautta ja 80 % hakemuksista käsiteltiin 175 vuorokaudessa.

Kansalaisuushakemusten keskimääräinen kokonaiskäsittelyaika (sisältää myös muiden viranomaisten käsittelyajat sekä ajan, jolloin hakemus odottaa hakijan täydennystä) oli kaikkien hakemusten osalta 410 vuorokautta, selvien hakemusten (hakijalla kansallinen passi) osalta 380 vuorokautta ja muiden (hakijalla ei kansallista passia) osalta 460 vuorokautta.

Tavoitteeseen päästiin kaikkien hakemusten ja ns. muiden hakemusten osalta. Tavoite jäi saavuttamatta ns. selvien hakemusten osalta. Tavoite on tältä osin liian kiireä, koska selvillä hakemuksilla ei tarkoiteta ns. selviä myönteisiä hakemuksia. Selviin hakemuksiin liittyy usein runsaasti selvitystyötä esimerkiksi rikostietojen, asuinajan ja kielitaitoedellytyksen täyttämisen tarkistamiseksi. Varsinkin kielitaitoedellytyksen täyttämisen selvittäminen kestää viraston käsittelyaikojen kannalta kohtuuttoman kauan, koska hakijalle on KHO:n linjauksen mukaan annettava mahdollisuus osallistua seuraavaan YKI-tutkintoon, joita järjestetään neljästi vuodessa. Todistuksen saaminen tutkinnosta kestää yleensä vähintään kuukauden. Huonoim-

massa tapauksessa käsittelyaika voi pidentyä jopa 6 kuukaudella. Vaikka ns. muissa hakemuksissa on myös nopeasti eteneviä hakemuksia, joihin ei tarvitse hankkia lisäselvitystä, hitaasti eteneviä on ns. selvissä enemmän.

Tarkasteltaessa kaikkia kansalaisuushakemuksia nopeimmin läpimenneiden hakemusten (10 %) käsittelyaika vuonna 2009 (vuosi 2008 suluissa) oli 64 vuorokautta (78 vrk) ja hitaimmin läpimenneen kymmenyksen käsittelyaika 839 vuorokautta (1906 vrk). 80 % hakemuksista käsiteltiin 405 vuorokaudessa (454 vrk). Toteutuneet käsittelyajat on laskettu niin, että niihin ei sisälly muissa viranomaisissa asian käsittelyyn arvioitu aika (20 %).

Käsittelyajat³

Tunnusluku / arviointi ⁴	2008	2009 tavoite	2009 toteuma
Oleskelulupa, perheside	133		185
Oleskelulupa, työntekijä	49	50	54
Oleskelulupa, opiskelija	21	30	26
Turvapaikkahakemukset, kaikki	127	230	149
Turvapaikka, normaali menettely	176	370	235
Turvapaikka, nopeutettu menettely	57	90	95
Kansalaisuushakemukset, kaikki	556	400	410
Kansalaisuushakemukset, selvät	359	300	380
Kansalaisuushakemukset, muut	653	550	460
Kansalaisuusilmoitukset	187		332
Matkustusasiakirjat			

Päätösten pysyvyys

Suoritteiden laatua on mitattu seuraamalla viraston tekemien päätösten pysyvyyttä muutoksenhakutuomioistuimissa. Tavoitteena oli, että Maahanmuuttoviraston päätöksistä tehtyjen valitusten hyväksymisten määrä sillä perusteella, että viraston päätös perustunut laintulkintavirheeseen tai menettelyvirheeseen, on alle 5 % valitusten kokonaismäärästä. Edellä mainituilla perusteilla valitus hyväksyttiin 0,97 %:ssa tapauksista, joten tavoite saavutettiin.

Valituspäätös (kpl)	2008	%-osuus kaikista	2009	%-osuus kaikista
Käsittely raukeaa	74	4,8	96	4,90
Valitus hylätään	1 011	65,6	1462	74,55

³ Päätösten keskimääräisiin käsittelyaikoihin vaikuttavat Maahanmuuttovirastosta riippumattomat seikat, mm. muiden maahanmuuttoprosesseissa toimivien viranomaisten käsittelystä johtuvat viiveet.

⁴ Taulukossa näkyy käsittelyaika laskettuna hakemuksen saapumisesta Maahanmuuttovirastoon sen tekemään ensimmäiseen ratkaisuun. Oleskelulupa-asioissa eivät ole mukana turvapaikanhakijoiden eivätkä inkeriläisten paluumuuttajien oleskeluluvat. Perhesiteen perusteella ratkaistuista oleskeluluvista on erotettu pakolaistaustaisten ja niiden, joiden henkilöllisyys ei perustu luotettaviin asiakirjoihin. Kansalaisuushakemusten käsittelyajoissa on erotettu erikseen selvät ja muut (hakijalla pakolaisen matkustusasiakirja tai muukalaispassi) hakemukset.

Valitus hyväksytään / eril. tosiasiaharkinta	80	5,2	63	3,21
Valitus hyväksytään / laintulkintavirhe, HaO			1	0,05
Valitus hyväksytään / laintulkintavirhe, muu vo.	5	0,3	2	0,10
Valitus hyväksytään / laintulkintavirhe, Migri	3	0,2	4	0,20
Valitus hyväksytään / menettelyvirhe, muu vo.	3	0,2	1	0,05
Valitus hyväksytään / menettelyvirhe, Migri	10	0,6	13	0,66
Valitus hyväksytään / olosuhdemuutos	40	2,6	44	2,24
Valitus hyväksytään / uuden lain linjaus			1	0,05
Valitus hyväksytään / uusi linjaus	22	1,4	4	0,20
Valitus hyväksytään / uusi selvitys	103	6,7	148	7,55
Valitus hyväksytään osin / eril. tosiasiaharkinta	42	2,7	17	0,87
Valitus hyväksytään osin / laintulkintavirhe, muu vo.			1	0,05
Valitus hyväksytään osin / maalinjaus			6	0,31
Valitus hyväksytään osin / menettelyvirhe, Migri	3	0,2	2	0,10
Valitus hyväksytään osin / olosuhdemuutos	51	3,3	25	1,27
Valitus hyväksytään osin / uuden lain linjaus	6	0,4	12	0,61
Valitus hyväksytään osin / uusi selvitys	60	3,9	25	1,27
Valitus jätetään tutkimatta	28	1,8	34	1,73
YHTEENSÄ	1542	100,00	1961	100,00

Toiminnan laadun kokonaisvaltaista kehittämistä jatkettiin suunnittelemalla laatumittareita. CAF:ia ei toteutettu päättyneenä vuonna vaan se siirtyy vuodelle 2010.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelun kehittämishanke Pedacom Oy:n vetämänä käynnistettiin vuoden 2008 aikana ja toteutettiin pääosin vuonna 2009. Hankkeen tukena toimi kehittämissiipi, johon kuului edustaja viraston jokaisesta yksiköstä sekä henkilöstön edustaja. Hankkeen aikana laadittiin henkilöstön yhteistyönä hyvän palvelun periaatteet virastolle ja lisäksi tuotettiin Kuinka voin palvella? -käsikirja.

Asiointimäärät pysyivät korkeina niin puhelinpalvelussa kuin esim. sähköpostitiedusteluissakin. Myös asiakaskäyntien määrä kasvoi. Virasto pyrkii vaikuttamaan asiointitarpeeseen ja kehitti siinä tarkoituksessa mm. internetsivujaan ja sähköistä palvelukäsikirjaa.

Viraston uudet palvelunumerot maahanmuutto-, kansalaisuus- ja turvapaikkayksiköissä otettiin käyttöön marraskuussa 2009. Puhelinpalveluun muodostettiin yhteensä 11 eri puhelintiimiä, jotka kukin oman palvelunumeronsa kautta pystyvät palvelemaan asiakasta asiatyypeittäin.

Yleisölle avoimia kyselytunteja oli aiempien vuosien tapaan kaksi.

Maahanmuuttohallinnon yhteisessä käytössä olevan toimintakäsikirja MANUn markkinointia on tehostettu. Toimintakäsikirjan ohjeet ja tiedot pidetään ajantasaisina ja se sisältää täydennetään viraston ja sidosryhmien toimesta säännöllisesti.

Oikeus- ja maatietopalvelu

Vuonna 2009 viraston maatietopalvelu tuotti kirjallisia raportteja ja esityksiä sekä vastasi päätöksentekoyksiköistä tulleisiin 855 maatietokyselyyn. Vastaukset tallennetaan viraston maatietokantaan TELLUKSEEN. TELLUS-tietokannassa on noin 14 000 tietuetta. Mahdollisuus TELLUS-maatietokannan käyttöön on avattu maistraateille.

Maahanmuuttokirjastosta tehtyjen lainausten määrä oli viime vuonna 66 % suurempi kuin vuonna 2008. Päättäneenä vuonna lainauksia oli yhteensä 2 064 kpl (1 240 kpl vuonna 2008), joista 72 % oli ulkopuolisten asiakkaiden lainauksia ja 28 % Maahanmuuttoviraston henkilöstön lainauksia.

Euroopan Muuttoliikeverkosto on saanut valmiiksi toimintaohjelman kaikki kuusi tutkimusta sekä valmistellut suomenkielisen termistön EMV:n maahanmuuttoaiheeseen sanastoon. Kuluneen vuoden aikana on myös avattu kansalliset EMV:n nettisivut.

EU:n paluurahastosta osarahoituksen saanut hanke Afganistania koskevan maatietolähdejärjestelmän kehittämiseksi aloitettiin kesäkuussa 2009 ja hanke jatkuu vuoden 2010 puolelle. Hankeraportti ja lokakuussa tehdystä tiedonkeruumatkasta laadittava julkinen raportti valmistuvat alkuvuodesta 2010.

Sähköiset palvelut

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) toteutustyö eteni vuoden 2009 aikana. Vuodelle 2009 suunniteltua käyttöönottoa lykättiin johtoryhmän päätöksellä vuoden 2010 puolelle. UMA-koulutussuunnittelu ja koulutusmateriaalien tekeminen vietiin läpi vuoden 2009 aikana. Vuoden 2009 lopussa kaikki keskeiset UMA käyttäjäryhmät on koulutettu. Saatu palaute koulutuksen järjestelyistä oli hyvä. Vuoden 2009 aikana toteutettiin UMA-skannaushanke, joka mahdollistaa UMA järjestelmässä tarvittavan asiakirjojen digitalisoinnin ja sähköisen arkistoinnin. Vuoden 2009 loppuun mennessä oli aktivoitu 7,7 miljoonaa euroa.

UMAREK hanke käynnistettiin vuoden 2009 aikana. Hanke on edennyt aikataulusa. UMAREK valmistuu vuoden 2010 aikana ja se otetaan käyttöön yhdessä UMA 2.0 kanssa.

Ulkomaalaisrekisterin teknisenä käytettävyystavoitteena oli 99,5 % käytettävyys. Tavoite ylitettiin - toteuma oli yli 99,9 %.

UMA-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä toteutettiin Ulkomaalaisrekisterin hallitun alasajon suunnitelma ja Ulkomaalaisrekisterin varajärjestelmäkäytön turvaamiseksi tarvittava Ulkomaalaisrekisterin uudelleen käyttöönoton suunnitelma.

Viestintä

Viestinnän merkitys Maahanmuuttovirastossa korostuu. Muutoshankkeiden onnistuminen vaatii aktiivista viestintää. Hallitusohjelman mukaisesti viranomaistoiminnan tulee olla avoimempaa ja ennakoitavampaa. Ulkoisen viestinnän kehittäminen onkin virastossa erityinen painopistealue.

Mediaviestintään ja sen kehittämiseen panostettiin edelleen vuonna 2009. Mediaviestinnän periaatteiden ohje annettiin tammikuussa ja verkkosivujen media-osio

avattiin alkuvuodesta 2009. Lehdistötiedotteita tehtiin 21. Kaikki käännettiin ruotsiksi, yhdeksän englanniksi ja yksi dariksi. Kieliversioineen lehdistötiedotteita oli 52. Somalia-aiheinen taustainfo järjestettiin helmikuussa 2009 ja yhteistyössä SM:n kanssa pidettiin turvapaikka- ja kotoutusasioihin keskittynyt taustainfo toukokuussa 2009.

Migri.fi:n avulla on hoidettu viraston ajankohtaistiedottamista. Vaikka vanhaa julkaisujärjestelmää ei ole teknisesti mahdollista kehittää, on sivuston sisältöä parannettu erityisesti hakija-asiakkaiden näkökulmasta unohtamatta muitakaan ryhmiä.

Etusivulla julkaistiin lehdistötiedotteet sekä neljä osaa Maahanmuuton historiaa -artikkelisarjaa. Uutuutena tehtiin käsittelyajoista kertovia asiakastiedotteita sekä kuukausittain kansalaisuusyksikön jonotilannekatsauksia. Migri-sivujen sisältöä päivitettiin muutosten johdosta mm. toissijaisen ja humanitaarisen suojelun osalta. Vastaanottotoiminnan tekstit ja organisaation muutokset vastaanoton johdosta tehtiin valmiiksi julkaistaviksi vuodenvaihteessa. Usein kysyttyä -osiota kehitettiin 55 kansalaisuusaiheisella kysymyksellä. Rakennetta selkiytettiin helpottamaan tiedon löytymistä. Asiointi-osioon tuotettiin täysin uutta "Näin asioit" -sisältöä, joka julkaistiin palvelunumerouudistuksen kynnyksellä.

Myös lomakeuudistus aiheutti runsaasti muutostarpeita, koska uusia tiedostoja on moninkertainen määrä aikaisempaan nähden. Koko lomakesivu uusittiin. Lomaketiedostojen vienti Suomi.fi:hin toteutettiin ostopalveluna. Lomakeuudistuksesta tiedotettiin monin eri tavoin hakija-asiakkaille sekä sidosryhmille.

Manua kehitettiin teknisten ominaisuuksien (Pave ja käyttäjähallinta) osalta. Sisältöäkin kehitettiin ottaen huomioon poikkihallinnolliset ja sisäisen viestinnän tarpeet. Sisällöllinen kehittämistyö on kuitenkin verrattain hidasta mm. poliisin kanssa. Toimintakäsikirja Manun avulla tuettiin säännöllisin väliajoin UMA:n muutosviestintää. UMA-muutosviestintää toteutettiin tasaisesti koko vuoden, alkuvuosi yhteistyössä Accenturen kanssa. UMA oli Manun etusivun aiheena usein ja Manun UMA-sisällöt pidettiin ajan tasalla kulloisenkin kehitysvaiheen mukaisesti. Sisältöjä kehitettiin, muun muassa työohjeet suomeksi ja ruotsiksi, eLearning, Kysy UMA:sta ja Umarek (majoitusrekisteri). UMA-aiheisia uutiskirjeitä ja sidosryhmien intra-artikkeleita lähetettiin 8.

Uutiskirjeitä lähetettiin kaikkiaan 16, joista 8:ssa käsiteltiin UMAa. Vastaanottotoiminnassa mukana olevat henkilöt saivat ensimmäisen kohdennetun uutiskirjeen.

Valtionhallinnon 200-vuotisjuhlien johdosta pidettiin kirjaston tiloissa 2.10.2009 avoimet ovet -tapahtuma, joissa kävi 60–70 henkilöä. Tilaisuus sai verrattain suopean vastaanoton ja toiveita esitettiin, että vastaavia tilaisuuksia pidettäisiin jatkosakin.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten ohjauksen siirron valmistelu Maahanmuuttovirastoon vuonna 2009

Taustaa

Vuoden 2008 loppupuolella ryhdyttiin sisäministeriön päätöksellä valmistelemaan vastaanottokeskusten ohjauksen siirtämistä silloisilta TE-keskuksilta ja sisäministeriöltä Maahanmuuttovirastoon. Siirto edellytti lainsäädännön muutoksia, joiden toteuttamiseksi Sisäasiainministeriö asetti lainsäädäntöhankkeen, jossa valmisteltiin

tarvittavat muutokset kotouttamislakiin, ns. säilöönottolakiin ja Maahanmuuttovirastoa koskevaan lakiin. Maahanmuuttoviraston edustajina hankkeessa olivat johtaja Jaana Vuorio ja kehittämisspäälikkö Jorma Kuuluvainen. Loppuvuonna asetettiin vielä siirron käytännön toimeenpanoa varten erillinen hanke. (Turvapaikanhakijoiden vastaanoton tehtävät Sisäasiainministeriöstä Maahanmuuttovirastolle). Tässä hankkeessa olivat Maahanmuuttovirastosta jäsenenä johtaja Kaarina Koskinen, kehittämisspäälikkö Jorma Kuuluvainen ja tietopalvelusihteeri Leena Hiljanen.

Lakihankkeen esitys tarvittavista lakimuutoksista valmistui alkuvuonna ja hallituksen esitys eduskunnalle annettiin kevätistuntokaudella. Laki hyväksyttiin joulukuussa 2009 ja se astui voimaan 1.1.2010.

Tehtävien siirron toimeenpanohanke jatkui 31.8.2009 asti.

Toiminta vuonna 2009

Toimenpanohankkeen tavoitteena oli valmistella yhteistyössä sisäministeriön ja Maahanmuuttoviraston kanssa tehtävien siirrosta Maahanmuuttovirastolle aiheutuvat organisaatiomuutokset.

Hankkeessa käsiteltiin ja valmisteltiin tehtävämäärittelyn mukaisesti seuraavia asioita:

- hallinnollisten asioiden kartoittaminen, kuten yksikön perustaminen virastoon, sen tehtävät ja henkilöstötarpeet
- taloushallinnon ja seurantatehtävien kartoittaminen, vastaanoton sopimukset ylläpitäjätahojen kanssa ja valtion vastaanottokeskusten tulohjausmenettely
- vastaanottokeskustoiminnan ohjauksen suunnittelu kokonaisuutena
- erilliskysymysten selvittäminen: ryhmä- ja perheryhmäkotien asema, oikeusapupalvelujen järjestäminen, edustajatoiminta
- henkilöstön perehdytyksen ja muutosjohtamisen suunnittelu.

Maahanmuuttovirasto ryhtyi valmistelemaan keskusten ohjaukseen kokonaisvaltaista ohjausmallia. Tähän kehittämistyöhön otettiin ulkopuolinen konsultti (Accenture Oy), jonka tehtäväksi ohjausmallin rakentaminen annettiin. Kehittämistyön ensimmäisessä vaiheessa tehtiin esiselvitys, jossa kartoitettiin nykyinen ohjausmalli ja mallin kehitystarpeet. Esiselvityksen raportin pohjalta alettiin varsinaista kehittämistyötä toteuttaa.

Toisessa työskentelyvaiheessa määriteltiin vastaanoton ohjausmalli. Työskentelyn toinen vaihe toteutettiin 26.1.–31.12.2009 välisenä aikana projektina, jonka rahoituksesta vastasivat puoliksi Euroopan pakolaisrahasto sekä toisaalta sisäministeriö ja Maahanmuuttovirasto yhdessä. Projektin budjetti oli 200 000,00 euroa, josta pakolaisrahaston osuus 100 000,00 euroa, Sisäasiainministeriön osuus 42 000,00 euroa ja Maahanmuuttoviraston osuus 58 000,00 euroa. Projektia hallinnoi Maahanmuuttovirasto.

Ohjausmallin kehitystyössä määriteltiin vastaanoton ohjauksen eri osa-alueet

- tuloksellisuuden johtamismallin ominaispiirteet ja kytkentä maahanmuuttohallinnon vaikuttavuusmalliin
- ohjauksen vuosikello: strategia, toiminta- ja taloussuunnittelu, seuranta ja raportointi
- ohjauskäytännöt: tulohjaus, sopimusohjaus, informaatio-ohjaus ja kehittämis-toiminnan ohjaus

Ohjaukseen ja seurantaan tarvittavia työkaluja, raportointimalleja, mittareita ja tuloskortti sekä lomakepohjia kehitettiin. Lisäksi määriteltiin Maahanmuuttovirastoon perustettavan ohjauksesta vastaavan yksikön rakennetta, henkilöstön rooleja ja vastuualueita.

Projektin keskeisenä työmuotona ensin valmisteltiin pienemmissä projektiryhmissä ohjauksen edellä mainittujen eri osa-alueiden teemoista työpajoja, joissa sitten 12–15 asiantuntijan ja sidosryhmien edustajien kanssa koostettiin ehdotuksia ohjausmallin määrittämiseksi. Vastaanottokeskukset olivat työskentelyssä vahvasti mukana.

Ohjausmallin kehittämistyön päätyttyä kesäkuussa laadittiin projektille loppuvuodeksi suunnitelma, jossa pääpaino oli ohjausmallin käytäntöön siirtämisessä. Vastaanottokeskuksille järjestettiin alueittain koulutusta ohjausmallin jalkauttamiseksi yksiköihin. Virastossa valmisteltiin perustettavan yksikön henkilöstön tehtäväkuvia sekä valmiuksia toiminnan käynnistämiseen.

Valtion tulo- ja menoarvion maahanmuuttajien vastaanottoon ja kotouttamiseen liittyvien momenttien uudelleen järjestely ja hallinnointivastuun siirtyminen Maahanmuuttovirastoon tarkoitti taloushallinnon tehtävien lisääntymistä. Yhtenäiseen taloussuunnitteluun ja –seurantaan pääsemiseksi alettiin suunnitella vastaanottokeskuksille yhtenäistä suunnittelu- ja seurantapohjaa ja sitä tukevaa järjestelmää sekä edelleen siihen tarvittavaa erillistä taloushallinnon ohjelmaa.

Kuntien ja järjestöjen ylläpitämien vastaanottokeskusten toimintasopimuksiin perustuvien ennakkomaksujen keskittäminen virastoon vaati uuden järjestelmän kehittämistä. Samoin yksin olevien alaikäisten turvapaikanhakijoiden edustajien palkkioiden maksamiskäytäntöjen keskittäminen edellytti uusien asioiden hallintamallien suunnittelua virastoon sekä toimintatapojen ohjeistamista edustajille.

Alkuperäisenä tavoitteena oli saada ohjausvaltuudet Maahanmuuttovirastoon jo syksyllä 2009, mutta tarvittavat lakimuutokset saatiin hyväksytyksi vasta joulukuussa ja laki voimaan vuoden 2010 alusta. Näin valmisteluprosessi jatkui vuoden loppuun asti. Kokonaisuutena kuitenkin vuoden 2009 valmistelutyön tavoitteet pääosin saavutettiin.

5. Arvio toiminnan sukupuolivaikutuksista

Maahanmuuttoviraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2010–2012 vahvistettiin 3.12.2009. Suunnitelma muodostaa ohjeistuksen syrjimättömyyden ja monimuotoisuuden edistämiseksi viraston kaikessa toiminnassa. Suunnitelma sisältää tasa-arvolain vaatimusten mukaisesti selvityksen viraston tasa-arvotilanteesta ja käynnistettäväksi tai toteutettavaksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi. Yhdenvertaisuuden edistämisen näkökulmasta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on painotettu erityisesti työnantajan toimia syrjimättömyyden edistämiseksi. Suunnitelmassa on em. lisäksi käsitelty toiminnalliseen yhdenvertaisuuteen liittyviä аспектеja ja keinoja syrjimättömyyden edistämiseksi asiakaspalvelun näkökulmasta.

Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuussuunnitelma tulee laatia siinä laajuudessa kun viranomaisen toiminta sitä edellyttää. Sisäasiainministeriön antamissa

suosituksissa yhdenvertaisuussuunnitelman sisällöiksi todetaan, että laajempaa yhdenvertaisuussuunnittelua tarvitaan mm. silloin, kun eri ryhmiin kuuluvat henkilöt asuvat ja toimivat tiiviisti yhdessä, kuten turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksissa. Maahanmuuttoviraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu tulee jatkoksa olemaan laaja-alaisempaa kattaen myös vastaanottotoiminnan.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään tasa-arvolain ja SM:n antamien yleisten yhdenvertaisuussuunnitelmaan liittyvien suositusten mukaisesti kolmen vuoden välein. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta seurataan vuosittain toteutettavilla työilmapiiirikyselyn, palkkakartoituksen avulla sekä tarkastelemalla naisten ja miesten sijoittumista eri tehtäviin ja vaativuusluokkiin. Maahanmuuttoviraston työsuojelutoimikunta seuraa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista.

6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tunnusluku/ arviointi	2007	2008	2009 tavoite	2009 toteuma
Henkilöstön määrä	242*	252*		319*
Henkilötyövuodet	233,6	242,5	232 (+9)	278,0
Henkilöstökustannukset (€/htv)	42 146,4*	46 474,0*		47 721,0*
Ylemmän korkeakoulu- tai yliopistotason suorittaneiden osuus (%)	48,9	45,4		44,8
Koulutuspäivät /htv	3,4	8,2		9,3
Sairauspoissaolot (työpv/htv)	12,4*	8,7*	10	10,1*
Työtyytyväisyysindeksi	3,23	3,29	3,4	3,3*

* vahvistetut Tahti-tiedot

Maahanmuuttoviraston henkilöstömäärä Tahti-tietojen mukaan oli vuoden 2009 lopussa 319 henkilöä kun vastaava Tahti-tietojen mukainen luku vuonna 2008 oli 252. Henkilöstöä oli 67 henkilöä enemmän, mikä tarkoittaa lisäystä 26,6 %:a. Maahanmuuttovirastolle osoitettiin lisämääräraha noin 80 henkilötyövuoden palkkauskustannuksiin vuonna 2009 ja 2010.

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsitteilyjärjestelmän (UMA) käyttöönotto ei toteutunut vuonna 2009. Järjestelmän suunnitteluvaihe on lisännyt henkilöstön määrää, mutta järjestelmän käyttöönoton myötä toiminnan tehostuminen vähentää henkilöstötarvetta. Sisäasiainministeriön tuottavuusohjelmassa Maahanmuuttoviraston henkilöstön vähentämistavoitteeksi vuoteen 2011 mennessä on asetettu yhteensä 35 virkaa.

Maahanmuuttoviraston työvoimakustannukset (€/htv) olivat 46 114,00 euroa vuonna 2009 kun vastaava luku edellisellä vuonna oli 46 474,0 euroa. Työvoimakustannukset kokonaisuudessaan nousivat 13,7 %. Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista oli 59,8 % (Tahti-tiedot: 64,2 % vuonna 2008).

Vahvistetut Tahti-tiedot ovat liitteessä 3a.

Maahanmuuttovirastossa henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen tavoitteena on työyhteisön toimivuus ja tehokas toiminta. Viraston houkuttelevuutta

työnantajana parannetaan kehittämällä palkkausjärjestelmän palkitsevuutta, kannustavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Myös tulospalkkauskokeilua on hyödynnetty eri yksiköissä toteutettavien pilottien avulla. Koulutuspanos henkilötyövuotta kohden oli 9,3 työpäivää kun se edellisenä vuonna oli 8,2 päivää.

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon varauduttiin yksikkökohtaisilla muutosvalmennustilaisuuksilla. Resurssien puitteissa järjestetään työnohjausta sekä yksilö- että ryhmätyönohjauksena viraston oman työnohjaajaksi koulutetun henkilön voimin. Vuoden aikana vietiin päätökseen vuoden 2008 aikana aloitettu esimiesten JET-koulutus. Tutkinnon suorittaneiden osaamista hyödynnetään päivittäisessä esimiestyössä.

Johtamisen kehittämiseen panostettiin toteuttamalla yksikön päälliköille suunnattu 270 asteen johtajuusarviointi purkutilaisuuksineen. Johtoryhmätyöskentely arvioitiin ja sen terävöittämiseksi aloitettiin kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen mm. systemaattisen hankesalkkutyöskentelyn valmennuksella

Virastossa toteutettiin työtyytyväisyyskysely vuodenvaihteessa 2008 - 2009. Työtyytyväisyyskyselyn mukaan Maahanmuuttoviraston työhyvinvointi on parantunut jonkin verran (3,23 -> 3,3). Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edellisestä vuodesta (10,1 työpäivää/htv vuonna 2009 ja vastaavasti 8,7 työpäivää/htv vuonna 2008).

Liite 3 Henkisten voimavarojen hallinta – tunnusluvut

Liite 3a Henkisten voimavarojen hallinta- tunnusluvut (vahvistetut Tahti-tiedot)

Liite 4 Talous- ja henkilöstöhallinnon htv-määrät

7. Tilinpäätösanalyysi

7.1. Rahoituksen rakenne

Maahanmuuttoviraston käytettävissä oli määrärahoja vuonna 2009 Sisäasiainministeriön jakopäätöksen mukaan seuraavasti:

26.01.01.1	SM:n toimintamenot	Euroa
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot talousarvion mukaan	13 568 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot Sisäasiainministeriön jakopäätöksen mukaan	2 000 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot II Lisätalousarvio 2009	3 000 000,00
26.40.02.2	Ministeriön vastaanotokustannukset	2 419 822,00
26.40.20.1	Paluumuuttovalmennus	400 000,00
26.40.20.2	Kielikokeet	470 000,00
26.40.20.3	Asiantuntijapalkkiot	30 000,00
32.30.01.1	TE-keskusten ja -toimist. toimintamenot	18 000,00
32.30.51.21	TEM palkkaukset (työllistämistuki)	
408.26.40.01.1	Siirtomääräraha vuodelta 2008	2 159 953,07
408.26.40.01.2	Maahanmuuttohallinnon kehittäminen	192 000,00
408.28.40.21	Tuottavuuden edistäminen	500 000,00

Liite 5 Maahanmuuttoviraston talousarvion toteutumalaskelma

7.2. Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2009 määrärahoja käytettiin alla olevan taulukon mukaisesti:

26.01.01.1	SM:n toimintamenot	
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot talousarvion mukaan	17 576 951,48
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot Si-säasiainministeriön jakopäätöksen mukaan	
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot II Lisätalousarvio 2009	
26.40.02.2	Ministeriön vastaanottokustannukset	2 201 832,85
26.40.20.1	Paluumuuttovalmennus	256 535,00
26.40.20.2	Kielikokeet	158 030,48
26.40.20.3	Asiantuntijapalkkiot	20 911,56
32.30.01.1	TE-keskusten ja -toimist. toimintamenot	17 999,98
32.30.51.21	TEM palkkaukset (työllistämistuki)	49 670,03
408.26.40.01.1	Siirtomääräraha vuodelta 2008	2 159 953,07
408.26.40.01.2	Maahanmuuttohallinnon kehittäminen	192 000,00
408.26.40.01.2	Tuottavuuden edistäminen	500 000,00

Vuoden 2009 aikana virastossa käytettiin momentilta 26.40.01.1 nettomäärärahaa 17 576 951,48 euroa.

Momentille 26.40.02.2 Ministeriön vastaanottokustannukset Maahanmuuttovirastolle myönnettiin käyttöoikeus 2 419 822,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 2 201 832,85 euroa IOM:n järjestämiin kiintiöpakolaisten ja pakolaisten perheenjäsenien matkoja Suomeen koskevien menojen maksamiseen, yksityisille perheside-oleskeluluvan saaneille näiden itse maksamien matkojen korvaamiseen sekä kiintiöpakolaisten valintamatkoille osallistuneiden TE-keskusten sekä kuntien edustajien matkakustannusten korvaamiseen. Maahan saapui kiintiöpakolaisia vuoden 2005 kiintiöstä 1, vuoden 2006 kiintiöstä 56, vuoden 2007 kiintiöstä 31, vuoden 2008 kiintiöstä 527 sekä vuoden 2009 kiintiöstä 109, yhteensä 724. Saapuneista suurimmat ryhmät olivat irakilaiset 295, myanmarilaiset 195 ja kongolaiset 122 henkilöä. Hätätapauksia maahan saapui 78.

Momentille 26.40.20.1 Paluumuuttovalmennus myönnettiin käyttöoikeus 400 000,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 256 535,00 euroa. Pietarissa paluumuuttovalmennuskursseja järjestettiin 9 ryhmää, Hatsinassa 2 ja Petroskoissa 10 ryhmää. Paluumuuttovalmennuskurssit kilpailutettiin kesällä 2009 ja vastuukouluttajaksi valittiin EKAMI (Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto) lukuvuodeksi 2009 - 2010 (1.9.2009 - 31.5.2010).

Momentille 26.40.20.2 Kielikokeet myönnettiin käyttöoikeus 470 000,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 158 030,48 euroa. Vuonna 2009 ulkomailla järjestettiin kaksi kielitutkintoa: Petroskoissa osallistujia oli 179 ja Pietarissa 149. Suomessa järjestettiin 10 kielitutkintotilaisuutta, joissa oli osallistujia yhteensä 120.

Momentille 26.40.20.3 Asiantuntijapalkkiot myönnettiin käyttöoikeus 30 000,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 20 911,56 euroa kielitutkintojen arvioitsijoiden palkkioiden ja arviointitilaisuuteen liittyvien matkustuskustannusten maksamiseen.

Momentille 32.30.01.1 myönnettiin käyttöoikeus 18 000,00 eurolle ja määrärahaa käytettiin 17 999,98 euroa Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta virastoon siirretyn henkilön palkkauskustannuksiin.

Työllistämistukeen tarkoitettua määrärahaa käytettiin 49 670,03 euroa.

Maahanmuuttoviraston toimintamenoista vuodelta 2008 siirtynyt erä 2 159 953,07 euroa käytettiin kokonaisuudessaan vuonna 2009. Momentilta 408.26.40.01.2 Maahanmuuttohallinnon kehittäminen käytettiin siirtynyt erä 192 000,00 euroa sekä momentilta 408.28.40.21 tuottavuuden edistäminen siirtynyt erä 500 000,00 euroa.

7.3. Tuotto- ja kululaskelma / Tuotot ja kulut

Liite 6 Maahanmuuttoviraston tuotot ja kulut momenteittain

Liite 7 Maahanmuuttoviraston tuottokululaskelma (kaikki momentit)

7.4. Tase / Saatavat ja velat

Liite 8 Maahanmuuttoviraston tase

8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Maahanmuuttoviraston johto vastaa viraston sisäisestä valvonnasta ja siihen sisältyvästä riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä.

Toimivan riskienhallinnan varmistamiseksi Maahanmuuttoviraston johto on määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet sisäisen valvonnan ohjeäännössään.

Riskienhallintajärjestelmä on osa Maahanmuuttoviraston vuotuista strategista suunnittelua, tulossuunnittelua, tavoitteiden asettamista ja toimeenpanoa.

Maahanmuuttoviraston johtoryhmä on vuotuisessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointiprosessissaan arvioinut viraston sisäisen valvonnan tilaa vertaamalla sitä COSO ERM -viitekehykseen.

Viraston riskienhallintaprosessissa nousivat esille tärkeimpinä (todennäköisyys suurempi tai yhtä suuri kuin 50 %) seuraavat riskit ja kehittämistoimenpiteet:

Riski tai ongelma	Toimenpiteet
Huolimattomuus rekisterimerkinnoissa.	Huolellisuuden painottamista kiireen kustannuksella, oikeat rekisterimerkinnot - ei liikaa eikä liian vähän tietoa - kaikkien etujen mukaista. Sidosryhmien koulutus (maksumerkinnät puuttuvat). Laatupalaute.
Resurssien riittämättömyys.	Henkilöstön joustavan siirtomahdollisuuden selvittäminen (vararesurssointi), henkilökierron kehittäminen, henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen. Laaja-alainen osaaminen. Priorisoinneista päättäminen. Uusien tehtävien resurssointi etukäteen.
Hallinnonalan ohjauksen puutteet.	Yhteistyön tehostaminen. Selvityshankkeen mukaiset ehdotukset. Tuloneuvottelut.
Henkilöstön jaksaminen.	Palkitsemiskeinot. Tasainen työnjako. Prosessit. Työterveyshuollon toimenpiteet. Omasta työkyvystä huolehtiminen. Kaikenlaisen työn arvostaminen.
Palkkausta ei koeta oikeudenmukaiseksi.	Palkkausjärjestelmän edelleen kehittäminen, mm. tulospalkkaus. Palkkausvertailu tehty.
Uusien järjestelmien (UMA) käyttöönotto ei täysin onnistu organisaatioissa/sidosryhmissä.	Organisaatioiden johdon sitouttaminen. Koko organisaation sitouttaminen.
Uusien järjestelmien käyttöönotto ei täysin onnistu (UMA, ASKI, Kieku, M2)	Riittävä testaus, pilotointi, koulutus.
UMA-järjestelmä tehostaa toimintaa laadun ja oikeusvarmuuden kustannuksella.	Otetaan riittävästi huomioon suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.
Henkilöstön työkyvyn ja motivaation ylläpito.	Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet.

Arvioinnin perusteella Maahanmuuttoviraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet.

Liite 9 Maahanmuuttoviraston riskitietokanta 2009

Liite 10 Maahanmuuttoviraston riskinelikenttä 2009

Liite 11 Sisäisen valvonnan arviointilomake

Valtiontalouden tarkastusvirasto on toteuttanut Maahanmuuttovirastossa tilintarkastuksen omien suunnitelmiensa mukaisesti. Muita tarkastuksia virastossa ei ole tehty.

Maahanmuuttovirasto antoi 9.9.2009 selvityksensä Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanottoon vuodelta 2008. Maahanmuuttovirasto on päivittänyt selvitystään ti-

linpäättöskannanottoon vuodelta 2008 vuoden 2009 toimintakertomuksen liitteessä 11.

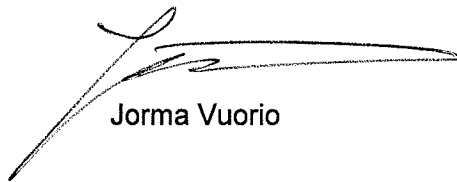
Liite 12 Selvitys tilinpäättöskannanottoon vuodelta 2008 (päivitetty 31.12.2009)

9. Allekirjoitus

Maahanmuuttoviraston toimintakertomus vuodelta 2009 on käsitelty johtoryhmässä 18.2.2010.

Hyväksytty Helsingissä 15.3.2010

Ylijohtaja

Jorma Vuorio

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttophallinto (Maahanmuuttovirasto)		Julkisoikeudelliset suoritteet			
		2006	2007	2008	2009
TUOTOT					
maksullisen toiminnan tuotot					
- maksullisen toiminnan myyntituotot		2 624	3 358	5 548	2 929
- maksullisen toiminnan muut tuotot					
Tuotot yhteensä		2 624	3 358	5 548	2 929
KUSTANNUKSET					
maksullisen toiminnan erilliskustannukset					
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		92	152	205	133
- henkilöstökustannukset		2 247	2 923	3 648	3 169
- vuokrat		430	535	634	605
- palvelujen ostot		833	1 044	2 102	1 832
- muut erilliskustannukset		100	120	186	142
Erilliskustannukset yhteensä		3 701	4 774	6 775	5 881
KÄYTTÖJÄÄMÄ					
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista					
- tukitoimintojen kustannukset					
- poistot		220	238	266	175
- korot		11	15	25	37
- muut yhteiskustannukset		1	15	21	11
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä		231	268	312	223
Kokonaiskustannukset yhteensä		3 933	5 042	7 087	6 104
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)		-1 309	-1 684	-1 539	-3 175
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki					
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEE		-1 309	-1 684	-1 539	-3 175
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki					
Tulot kattavat menoista %		67	67	78	48

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttolhinto (Maahanmuuttovirasto)		2006	2007	2008	2009
TUOTOT					
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot					
- multa valtion virastoilta saatu rahoitus		3 047	2 641		617
- EU:lta saatu rahoitus		0	0	73	141
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		0	0		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		0	0		
Tuotot yhteensä		3 047	2 641	73	758
KUSTANNUKSET					
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset					
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		0	374		5
- henkilöstökustannukset		34	204	71	202
- vuokrat		0		4	18
- palvelujen ostot		353	2 790	6	515
- muut erilliskustannukset		0	7	12	84
Erilliskustannukset yhteensä		387	3 375	93	824
KÄYTTÖJÄÄMÄ					
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			315		
- tukitoimintojen kustannukset			16		
- poistot			1		
- korot			1		
- muut yhteiskustannukset					
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä		0	334	0	
Kokonaiskustannukset yhteensä		387	3 709	93	824
KUSTANNUSVASTAAVUUS					
tuotot - kustannukset		2 660	-1 068	-20	-66
Kustannusvastaavuus -%		787,34	71,21	78,49	91,99

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €) AFGANISTAN
VOK OHJAUS

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto)	2008	2009
TUOTOT		
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot		64
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		
- EU:lta saatu rahoitus		
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		
Tuotot yhteensä		64
KUSTANNUKSET		
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset		
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		2
- henkilöstökustannukset		93
- vuokrat		5
- palvelujen ostot		58
- muut erilliskustannukset		16
Erilliskustannukset yhteensä		174
KÄYTTÖJÄÄMÄ		
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
- tukitoimintojen kustannukset		
- poistot		
- korot		
- muut yhteiskustannukset		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä		0
Kokonaiskustannukset yhteensä		174
KUSTANNUSVASTAAVUUS		
tuotot - kustannukset		-110
Kustannusvastaavuus -%		36,78

SISAASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA HENKILÖSTÖVOIMAVARAT Toimiala: Mgrl	2007 %osuus	2008 %osuus	2009 %osuus	vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT				
henkilötyövuodet	233,6	242,5	278,0	14,6
henkilöstömäärä	242	252	319	26,6
naiset	188 77,7	193 76,6	242 75,9	25,4
miehet	54 22,3	59 23,4	77 24,1	30,5
vakinaiset	188 77,7	200 79,4	199 62,4	-0,5
naiset	146 60,3	154 61,1	155 48,6	0,6
miehet	42 17,4	46 18,3	44 13,8	-4,3
määräaikaiset	45 18,6	52 20,6	120 37,6	130,8
naiset	35 14,5	39 15,5	87 27,3	123,1
miehet	10 4,1	13 5,2	33 10,3	153,8
kokoaikaiset	218 90,1	235 93,3	299 93,7	27,2
naiset	169 69,8	178 70,6	226 70,8	27,0
miehet	49 20,2	57 22,6	73 22,9	28,1
osa-alkaiset	15 6,2	17 6,7	20 6,3	17,6
naiset	12 5,0	15 6,0	16 5,0	6,7
miehet	3 1,2	2 0,8	4 1,3	100,0
keski-ikä	41,4	42,4	41,1	-3,1
naiset	41,8	42,9	41,6	-3,0
miehet	40,1	41,0	39,7	-3,2
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%	79,5	78,8	79,3	
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	9 845 232	11 271 320	12 820 077	13,7
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta	5 889 744 80,9	6 864 178 82,9	8 024 688 77,1	16,9
välilliset työvoimakustannukset	3 955 488	4 407 142	4 795 389	8,8
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista	67,2	64,2	59,8	
2. TYÖHYVINVOINTI				
työttytyväisyysindeksi	3,2	3,3	3,3	0,3
lähtövaihtuvuus %	3,8	2,6	3,2	23,1
tulovaihtuvuus %	29,0	22,7	38,1	67,8
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä				
sairauspoissaolot työpäivää/htv	11,5	9,0	10,1	12,2
työterveyshuolto €/htv	847	770,0	895,0	16,2
(työkunnan ja työttytyväisyyden edistäminen €/htv)				
3. OSAAMINEN				
koulutustasoindeksi	5,6	5,6	5,6	0,0
naiset	5,5	5,5	5,5	0,0
miehet	5,8	5,9	5,6	-5,1
koulutus ja kehittäminen €/htv	339	636	1145	80,0
koulutuspanostus työpäivää/htv	3,4	8,2	9,3	13,4
henkilöstön arvo €		124 825 201	152 333 683	22,0

Henkilöstön arvo saadaan laskemalla

1) lasketaan henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä (vuotta, kaikki eläkelajit mukana)	60,0
2) saadusta luvusta vähennetään henkilöstön keski-ikä	-41,1
3) kerrotaan saatu luku htv:llä	18,9
4) kerrotaan saatu luku tehdyn työajan keskim.vuosipalkalla (€/htv, tehdyn työajan palkat saadaan väh. kokonaispalkkasummasta välilliset palkat)	5 254,2
5) saatuu lukuun lisätään vuosi-investoinnit työttytyväisyyteen, työkuuntoon, hlöstökoulutukseen ja muuhun osaamisen kehittämiseen	151 666 603,2
sekä terveydenhoitoon	152 333 682,9

työterveyshuolto	248 725,50
virkestys	43 060,06
työpaikkaruokailu	57 073,31
henkilöstökoulutus	318 220,87
YHTEENSÄ	667 079,74

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA HENKILÖSTÖVOIMAVARAT Toimiala: Migri Vahvistetut TAHTI-tiedot	2007 %osuus	2008 %osuus	2009 %osuus	vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT				
henkilötyövuodet	233,6	242,5	278,0	14,6
henkilöstömäärä	242	252	319	26,6
naiset	188 77,7	193 76,6	242 75,9	25,4
miehet	54 22,3	59 23,4	77 24,1	30,5
vakinaiset	188 77,7	200 79,4	199 62,4	-0,5
naiset	146 60,3	154 61,1	155 48,6	0,6
miehet	42 17,4	46 18,3	44 13,8	-4,3
määräaikaiset	45 18,6	52 20,6	120 37,6	130,8
naiset	35 14,5	39 15,5	87 27,3	123,1
miehet	10 4,1	13 5,2	33 10,3	153,8
kokoaikaiset	218 90,1	235 93,3	299 93,7	27,2
naiset	169 69,8	178 70,6	226 70,8	27,0
miehet	49 20,2	57 22,6	73 22,9	28,1
osa-aikaiset	15 6,2	17 6,7	20 6,3	17,6
naiset	12 5,0	15 6,0	16 5,0	6,7
miehet	3 1,2	2 0,8	4 1,3	100,0
keski-ikä	41,4	42,4	41,1	-3,1
naiset	41,8	42,9	41,6	-3,0
miehet	40,1	41,0	39,7	-3,2
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%	79,5	78,8	79,3	
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	9 845 232	11 271 320	13 266 841	17,7
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta	5 889 744 80,9	6 864 178 82,9	7 983 417 76,7	16,3
välilliset työvoimakustannukset	3 955 488	4 407 142	5 283 425	19,9
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista	67,2	64,2	66,2	
2. TYÖHYVINVOINTI				
työtyytyväisyysindeksi	3,2	3,3	3,3	0,3
lähtövaihtuvuus %	3,8	2,6	0,4	-84,6
tulovaihtuvuus %	29,0	22,7	10,7	-52,9
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä				
sairauspoissaolot työpäivää/htv	11,5	9,0	10,1	12,2
työterveyshuolto €/htv	847	770,0	895,0	16,2
(työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv)				
3. OSAAMINEN				
koulutustasoindeksi	5,6	5,6	5,6	0,0
naiset	5,5	5,5	5,5	0,0
miehet	5,8	5,9	5,6	-5,1
koulutus ja kehittäminen €/htv	339	636	1145	80,0
koulutuspanostus työpäivää/htv	3,4	8,2	9,3	13,4
henkilöstön arvo €		124 825 201	151 553 657	21,4

Henkilöstön arvo saadaan laskemalla

1) lasketaan henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä (vuotta, kaikki eläkelajit mukana)	60,0
2) saadusta luvusta vähennetään henkilöstön keski-ikä	-41,1
3) kerrotaan saatu luku htv:llä	18,9
4) kerrotaan saatu luku tehdyn työajan keskim.vuosipalkalla (€/htv, tehdyn työajan palkat saadaan väh. kokonaispalkkasummasta välilliset palkat)	5 254,2
5) saatuun lukuun lisätään vuosi-investoinnit työtyytyväisyyteen, työkuuntoon, hiostokoulutukseen ja muuhun osaamisen kehittämiseen	150 886 577,5
sekä terveydenhoitoon	151 553 657,3

työterveyshuolto	248 725,50
virkestys	43 060,06
työpaikkaruokailu	57 073,31
henkilöstökoulutus	318 220,87
YHTEENSÄ	667 079,74

TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON PROSESSEIHIN SITOUTUNEET HENKILÖTYÖVUODET (virastoissa hoidettavat tehtävät)

TALOUSHALLINTO PROSESSIT	Taloudenpöytäkirja Talousvaliokunta Taloushallinto Talousministeriö	Taloudenpöytäkirja Maksu- ja sisäasiain ministeriö	Henkilötyövuodet yhteensä
Ostolaskujen käsittely ja ostoreskontra (esim. paperilaskujen käsittely, laskujen tiliointi erillisenä työvaiheena, laskujen skannaus, laskujen selvittely)	0,5	0,4	0,9
Ostolaskujen asiatarkastus ja hyväksyminen (asiatarkastus, asiatarkastuksen yhteydessä tehtävä tiliointi, liitteiden liittäminen, hyväksyminen)	0,7	0,1	0,8
Matkalaskut (esim. matkasuunnitelman laadinta ja hyväksyminen, matka- tai kululaskun laadinta, tiliointi, asiatarkastus ja hyväksyminen, matkalaskun liitteiden käsittely, matkalaskuihin liittyvä selvittely)	0,6	0,0	0,6
Maksuliike (Lähtevä raha) (esim. käteiskassojen hoito kun kassaa käytetään pääasiassa menojen maksamiseen)	0,1	0,0	0,1
Laskutus (esim. laskutuspyynnön tekeminen, asiatarkastus ja hyväksyminen, laskujen tai laskutusaineiston luonti ja laskutukseen liittyvät muut tehtävät erillisjärjestelmissä)	0,5	0,0	0,5
Myyntireskontra ja maksuliike (Saapuva raha) (esim. tilioitteiden käsittely, asiatarkastus ja hyväksyminen, tilioitteisiin liittyvä selvittely, saatavien perintään liittyvät tehtävät, poliisikassan taustatyöt, poliisikassaan liittyvät täsmätykset ja tarkastukset)	0,5	0,0	0,5
Kirjanpito ja tilinpäätökset (esim. tilikartan ylläpito, muistiotositteiden käsittely, asiatarkastus ja hyväksyminen, määrärahasuranta, tarkastukset ja täsmätykset, tilinpäätökseen liittyvät tehtävät ml. toimintakertomuksen valmistelu)	0,5	0,0	0,5
Käyttöomaisuuskirjanpito (esim. käyttöomaisuusrekisterin ylläpito, myynnit, romutukset, selvittelytehtävät, täsmäytys kirjanpitoon, poistojen laskenta, HUOM ! ei irtamiston seurantaa ja ylläpitoa)	0,2	0,0	0,2
Sisäinen laskenta (esim. kustannuslaskentaprosessi, hinnoittelulaskenta, maksullisen toiminnan kannattavuuslaskenta)	0,3	0,0	0,3
Suunnitteluprosessi (esim. toiminta- ja taloussuunnitelman laatiminen, talousarvioehdotusten laatiminen, tilijaoittelun laatiminen ja ylläpito, sisäinen budjetointi, budjettien tallennus)	0,6	0,0	0,6
Raportointi ja analysointi (esim. toiminnan ja talouden raportointi, raportoinnin kehittäminen, johdon raportointi ja muu sisäinen raportointi)	0,2	0,0	0,2
Valtuuskirjanpito (esim. talousarviossa myönnettyjen valtuuksien, valtuuksien käytön ja käytöstä aiheutuvien menojen seuranta)	0,3	0,0	0,3
Taloushallinnon järjestelmät (esim. järjestelmien käyttöönottoon, kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät tehtävät, käyttäjien neuvonta)	0,1	0,0	0,1
Taloushallinnon kehittäminen (esim. taloushallintoon liittyvät kehittämis- ja selvitystehtävät pl. edellä mainittuihin kohtiin kuuluva kehittäminen ja selvitys)	0,1	0,0	0,1
Yhteensä	5,2	0,5	5,7

HENKILÖSTÖHALLINTO PROSESSIT	Henkilöstöhallinnon toimenpiteiden koko	Henkilöstöhallinnon toimenpiteiden arvo	Henkilöstötyövuodet yhteensä
Palkanlaskenta (viraston suorittamat toimenpiteet kuten esim. palkan tulosteiden tarkistaminen ja hyväksyminen ja Palkan ja henkilöstön neuvonta ja ohjaus palkkahallintoasioissa)	0,6	0,0	0,6
Palkkiolaskenta (kt. Edellä vastaavat asiat palkkioiden osalta)	0,0	0,1	0,1
Työaikatietojen ylläpito (mm. työajan seurantalaskelmat, työajanseurannan raportoinnin / kellokortin tarkastaminen ja tietojen korjaaminen, työaikatietojen vertaaminen henkilöstöjärjestelmästä tulostettaviin raportteihin)	0,4	0,0	0,4
Henkilötietojen, palvelusuhdetietojen ja vakanssietojen ylläpito (esim. henkilön perustietojen ilmoittaminen ja korjauspyyntöjen tekeminen, palvelussuhteissa tapahtuvien muutosten ilmoittaminen, palkanmäärityslomakkeiden laadinta, virkojen perustaminen, lakkauttamien tai muuttaminen sekä virkajärjestelyt ja niihin liittyvien päätösten laadinta)	0,8	0,0	0,8
Henkilöstön poissaolot (mm. poissaolojen, koulutustietojen, vuosilomien ym. tietojen ilmoittaminen ja niihin liittyvien päätösten laadinta, ESS-tietojen tarkastaminen, ESS-järjestelmän käyttöneuvonta, Poissaoloilmoituksen laadinta eroavasta ja virkavapaalle lähtevästä henkilöstä)	0,7	0,3	1,5
Henkilöstön osaamisen kehittäminen (esim. koulutussuunnittelu, koulutustilaisuuksien järjestäminen, osaamisen kehittäminen ym.)	0,3	0,3	1,1
Rekrytointi (esim. täyttölupa-asiat ja tehtävän tarvearviointi, virkajärjestelyn ja varsinaisen rekrytoinnin hakuilmoitusten laadinta ja toteutus, hakijayhteenvetojen laadinta, haastattelujen suorittaminen, nimitysmuistion laadinta, esittelyprosessi ml. PTJ-toimet, rekrytoinnin päättämisen toimenpiteet ja asiakirjahallinto)	0,5	1,0	1,6
Asiointikortti ja P-tunnus (mm. p-tunnuksen hakeminen Oiva-järjestelmällä ja p-tunnuksen hakemiseen liittyvät tunnushuoltoasiat, asiointikortin hakeminen, luovuttaminen ja kortin sulkeminen)	0,0	0,2	0,2
Perehdyttäminen ja lähtöhaastattelut (mm. perehdyttämispäivien toteutus ja siihen osallistuminen, lähiperehdytykseen käytetty työaika ja sen suunnittelu sekä pois lähtevien henkilöiden haastattelu)	0,3	2,0	2,3
Raportit ja tilastot (mm. toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, budjetin jat TTS:n henkilöstöosuudet)	0,2	0,0	0,2
Henkilöstösuunnittelu (mm. eläköitymisen, vaihtuvuuden, toimintaympäristön muutoksen ym. vaikutusten arviointi ja suunnittelu, tehtävien organisointi ym.)	0,5	0,2	0,7
Työtapaturma (mm. vakuutustodistuksen laadinta ja tapaturmailmoituksen täyttäminen, mahd. tapaturmaan liittyvät selvitykset valtiokonttorin kanssa)	0,1	0,0	0,1
Tiedottaminen (mm. henkilöstöjärjestelmiä koskeva (personec ja ESS) tiedottaminen henkilöstölle, intranet-sivujen päivittäminen oman ryhmän osalta)	0,2	0,0	0,2

Virkaehtosopimus- ja neuvotteluasiat (tarkentavat virkaehtosopimukset, neuvottelut ym.)	0,1	0,0	0,1
Kurinpitoasiat (puhuttelut, kuulemiset, huomautukset ym. henkilöstöhallinnolle kuuluvat kurinpitoasioihin liittyvät tehtävät)	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöpolitiikka ja -strategia (henkilöstöpoliittiset linjaukset ja ohjeistus, henkilöstöstrategia-asioiden valmistelu ja strategian päivittäminen)	0,1	0,0	0,1
Kuntoutusasiat (kuntoutusyhdyshenkilön tehtävät, kuntoutussuunnittelu yhdessä Valtiokonttorin kanssa)	0,1	0,0	0,1
Henkilöstöhallinnon järjestelmät (mm. kehittäminen, käyttäjätunnukset, käyttöjäroolit)	0,1	0,0	0,1
Palkkausjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen (mm. arviointiryhmän ja suunnittelu- ja kehittämisryhmän työ, palkkavertailun ylläpito, VnPj:n kehittäminen ym.)	0,1	0,1	0,2
Yhteensä	5,2	5,2	10,4

MAAHANMUUTTOVIRASTON TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

LIIITE 5

Tuloarviotilit

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 käyttö vuonna 2009	Talousarvio 2009 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös - 2009 tilinpäätös - talousarvio	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vuonna 2009	Käytetty vuonna 2009	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Määrärahatilit yhteensä

	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Menoarviotilit

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 käyttö vuonna 2009	Talousarvio 2009 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös - 2009 tilinpäätös - talousarvio	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vuonna 2009	Käytetty vuonna 2009	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	16 504 981,98	24 064 971,28	22 391 410,65	682 512,11	2 351 053,07	20 919 053,07	19 928 004,55	991 048,52
26.01.29 Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 786 799,52	2 177 149,28	2 177 149,28	0,00	-	-	-	-
26.01.01.1 Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	92 000,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
26.40.01.1 Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 050 000,00	17 576 951,48	991 048,52	0,00	2 159 053,07	20 727 053,07	19 736 004,55	991 048,52
26.40.01.2 Maahanmuuttohallinnon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	0,00	0,00	0,00	0,00	192 000,00	192 000,00	192 000,00	0,00
26.40.02.2 Ministeriön vastaanottokustannukset (arviomääräraha)	311 787,54	2 419 822,00	2 201 832,85	217 989,15	-	-	-	-
26.40.20.1 Paluunuuottovalmennus (arviomääräraha)	96 575,48	400 000,00	256 535,00	143 465,00	-	-	-	-
26.40.20.2 Kielikokeet (arviomääräraha)	155 274,76	470 000,00	158 030,48	311 969,52	-	-	-	-
26.40.20.3 Asiantuntijapalkkiot (arviomääräraha)	12 544,68	30 000,00	20 911,56	9 088,44	-	-	-	-
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00
28.40.21 Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	14 392,57	77 156,27	67 670,01	9 486,26	0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.01.1 Te-keskusten ja -toimist. toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	-	18 000,00	17 999,98	0,02	-	-	-	-
32.30.51.21 TEM palkkaukset	59 156,27	49 670,03	49 670,03	9 486,24	-	-	-	-
32.80.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet 32.80.51.21 Palkkaus työllistäminen	14 392,57	-	-	-	-	-	-	-
Määrärahatilit yhteensä	16 519 374,55	24 142 127,55	22 459 080,66	691 998,37	2 851 053,07	21 419 053,07	20 428 004,55	991 048,52

MAAHANMUUTTOVIRASTO TUOTOT JA KULUT MOMENTEITTAIN												
MOMENTTI	TYHJÄ	1226992	260129	2640011	2640022	2640201	2640202	2640203	4082640011	4082640012	408284021	YHTEENSÄ
TOIMINNAN TUOTOT												
Maksullisen toiminnan tuotot				2 928 553,41								2 928 553,41
Muut toiminnan tuotot				379 135,06								<u>379 135,06</u>
TOIMINNAN KULUT												
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-515 172,85	-15 227,73		-2 739,07		-1 248,34		-46,99	-534 434,98
Ostot tilikauden aikana				-10 426 476,89	-110,00		-91 669,40	-11 654,17	-1 859 406,86		-266,48	-13 049 125,33
Henkilöstökulut		2 429,68		-2 346 607,86			-3 610,41				-230,00	-2 350 448,27
Vuokrat				-6 805 717,89	-2 067 613,88	-256 535,00	-50 261,16	-4 933,35	-297 183,73	-192 000,00	-471 877,53	-10 146 122,54
Palvelujen ostot				-548 514,71	-118 881,24		-9 750,44	-4 324,04	-2 114,14		-27 579,00	-711 163,57
Muut kulut												3 024 721,99
Valmistus omaan käyttöön	3 024 721,99											-677 085,70
Poistot	-677 085,70											<u>-40 757,39</u>
Sisäiset kulut				-40 757,39								-24 484 415,79
JÄÄMÄ I	1 685 665,08	2 429,68		-17 375 559,12	-2 201 832,85	-256 535,00	-158 030,48	-20 911,56	-2 159 953,07	-192 000,00	-500 000,00	-21 176 727,32
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT												
Rahoitustuotot				11 152,17								11 152,17
Rahoituskulut				-755,18								<u>-755,18</u>
SATUNNAISET KULUT												
Satunnaiset tuotot				51 252,61								51 252,61
Satunnaiset kulut				-3 997,64								<u>-3 997,64</u>
JÄÄMÄ II	1 685 665,08	2 429,68		-17 317 907,16	-2 201 832,85	-256 535,00	-158 030,48	-20 911,56	-2 159 953,07	-192 000,00	-500 000,00	-21 119 075,36
JÄÄMÄ III	1 685 665,08	2 429,68		-17 317 907,16	-2 201 832,85	-256 535,00	-158 030,48	-20 911,56	-2 159 953,07	-192 000,00	-500 000,00	-21 119 075,36
TUOTOT VEROISTA												
Perityt arvonnaisäverot				270,50								270,50
Suoritetut arvonnaisäverot				-2 177 419,78								<u>-2 177 419,78</u>
TILIKAUDEN KULLUJÄÄMÄ	1 685 665,08	2 429,68	-2 177 419,78	-17 317 907,16	-2 201 832,85							-23 296 224,64

270,50
-2 177 419,78

MOMENTTI	3230011	32305121	630	YHTEENSÄ	KAIKKI MOMENTIT	YHTEENSÄ
TOIMINNAN TUOTOT						
Maksullisen toiminnan tuotot						
Muut toiminnan tuotot			60 785,98	60 785,98		3 368 474,45
TOIMINNAN KULUT						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana						
Henkilöstökulut	-17 999,98	-49 670,03	-60 733,09	-128 403,10		
Vuokrat						
Palvelujen ostot						
Muut kulut			-52,89	-52,89		
Valmistus omaan käyttöön						
Poistot						
Sisäiset kulut						
JÄÄMÄ I	-17 999,98	-49 670,03	0,00	-67 670,01		-24 612 871,78
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Rahoitustuotot						
Rahoituskulut						10 396,99
SATUNNAISET KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
JÄÄMÄ II	-17 999,98	-49 670,03	0,00	-67 670,01		-21 186 745,37
JÄÄMÄ III	-17 999,98	-49 670,03	0,00	-67 670,01		-21 186 745,37
TUOTOT VEROISTA						
Perityt arvonnaisäverot						-2 177 149,28
Suoritetut arvonnaisäverot						
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ	-17 999,98	-49 670,03	0,00	-67 670,01		-23 363 894,65

MAAHANMUUTTOVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA KAIKKI MOMENTIT

	1.1.2009 - 31.12.2009		1.1.2008 - 31.12.2008	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 928 553,41		5 547 835,04	
Muut toiminnan tuotot	<u>439 921,04</u>	3 368 474,45	<u>144 986,61</u>	5 692 821,65
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-534 434,98		-608 193,13	
Henkilöstökulut	-13 177 528,43		-10 811 148,09	
Vuokrat	-2 350 448,27		-1 880 359,23	
Palvelujen ostot	-10 146 122,54		-6 229 219,68	
Muut kulut	-711 216,46		-552 424,76	
Valmistus omaan käyttöön	3 024 721,99		2 102 192,42	
Poistot	-677 085,70		-787 886,44	
Sisäiset kulut	<u>-40 757,39</u>	-24 612 871,78	<u>-62 367,95</u>	-18 829 406,86
JÄÄMÄ I		-21 244 397,33		-13 136 585,21
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	11 152,17		0,00	
Rahoituskulut	<u>-755,18</u>	10 396,99	<u>-482,16</u>	-482,16
SATUNNAISET KULUT				
Satunnaiset tuotot	51 252,61		2 640 689,20	
Satunnaiset kulut	<u>-3 997,64</u>	47 254,97	<u>-6 735,87</u>	2 633 953,33
JÄÄMÄ II		-21 186 745,37		-10 503 114,04
JÄÄMÄ III		-21 186 745,37		-10 503 114,04
TUOTOT VEROISTA				
Perityt arvonlisäverot	270,50		270,50	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-2 177 419,78</u>	-2 177 149,28	<u>-1 787 070,02</u>	-1 786 799,52
TEKNISET TILIT				
Tekniset tilit	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		<u>-23 363 894,65</u>		<u>-12 289 913,56</u>

MAAHANMUUTTOVIRASTON TASE

	31.12.2009		31.12.2008	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	754 715,76		670 906,31	
Muut pitkävaikutteiset menot	450 455,56		864 198,85	
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	<u>7 767 603,61</u>	8 972 774,93	<u>4 742 881,62</u>	6 277 986,78
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	142 213,86		206 644,86	
Kalusteet	<u>30 312,38</u>	172 526,24	<u>53 988,92</u>	260 633,78
KÄYTTÖOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>9 145 301,17</u>		<u>6 538 620,56</u>
RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAiset SAAMISET				
Myyntisaamiset	22 304,75		287 283,29	
Siirtosaamiset	508 369,43		328 673,64	
Muut lyhytaikaisten saamiset	10 035,36		12 189,31	
Ennakkomaksut	<u>872,00</u>	541 581,54		628 146,24
RAHAT				
Kassatilit	1 078,75		1 542,30	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>-24 879 106,55</u>	-24 878 027,80	<u>-16 040 951,93</u>	-16 039 409,63
RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>-24 336 446,26</u>		<u>-15 411 263,39</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u><u>-15 191 145,09</u></u>		<u><u>-8 872 642,83</u></u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	276 810,69		276 810,69	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-3 936 782,16		-185 743,79	
Pääoman siirrot	0,00		0,00	
Tilikauden kulujäämä	<u>23 363 894,65</u>	19 703 923,18	<u>12 289 913,56</u>	12 380 980,46
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>19 703 923,18</u>		<u>12 380 980,46</u>
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	-1 634 920,89		-1 412 076,73	
Tilivirastojen väliset tilitykset	-275 611,02		-219 164,92	
Edelleen tilittettävät erät	-244 860,08		-191 014,51	
Siirtovelat	<u>-2 357 386,10</u>	-4 512 778,09	<u>-1 686 081,47</u>	-3 508 337,63
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>-4 512 778,09</u>		<u>-3 508 337,63</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>15 191 145,09</u></u>		<u><u>8 872 642,83</u></u>

11	Henkilöstön jaksaminen	D. Henkilöstö- ja osaamisriskit	Kuormittavuus; vajaalla resurssilla toimiminen (poissaolot).	4	80 %	Palkitsemiskeinot. Tasainen työnjako. Prosessit. Työterveyshuollon toimenpiteet. Omasta työkyvystä huolehtiminen. Kaikenlaisen työn arvostaminen.	hallinto, yksiköiden johto, jokainen	aspan, hehan ja taloushallinn on prosessit kuvattu.
12	Palkkausta ei koeta oikeudenmukaiseksi	D. Henkilöstö- ja osaamisriskit	Rekrytointiongelmia, henkilöstön vaihtuvuus; palkkausjärjestelmä liian jäykkä ja kategorisoiva, ei huomioi riittävästi tehtävien laajuutta. Heko-arvioitien epäyttenäisyys, laadukkaan koulutuksen puute.	3	50 %	Palkkausjärjestelmän edelleen kehittäminen, mm. tulospalkkaus. Palkkausvertailun tekeminen.	arviointiryhmä kehittämissuunnitelmassa, ylläjohtaja, yksiköiden johto	Palkkausvertailu tehty.
13	Uusien järjestelmien (UMA) käyttöönotto ei täysin onnistu organisaatioissa/sidosryhmissä	C. Tietoriskit ja aineettomien pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Kaikki osapuolet eivät pysty ottamaan järjestelmää käyttöön infrastruktuurin puutteiden tai resurssien vähäisyyden vuoksi.	4	60 %	Organisaatioiden johdon sitouttaminen.Koko organisaation sitouttaminen.	UMA-johto	
14	Uusien järjestelmien käyttöönotto ei täysin onnistu UMA, ASK1, Kieku, M2)	C. Tietoriskit ja aineettomien pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Järjestelmän osia ei saada teknisesti toimimaan kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla; osaamisen/koulutuksen riittämättömyys; asenneongelma.	3	50 %	Riittävä testaus, pilotointi, koulutus.	UMA-johto, ylläjohtaja, yksiköiden johto	
15	UMA-järjestelmä tehostaa toimintaa laadun ja oikeusvarmuuden kustannuksella	C. Tietoriskit ja aineettomien pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Laatu ja oikeusvarmuusmittarit eivät tule riittävästi huomioituksi suunnittelussa vaan jäävät automatisoinnin ja nopeuttamiseen tähtäävien tavoitteiden jalkoihin.	5	80 %	Oletaan riittävästi huomioon suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.	UMA-johto, ylläjohtaja, yksiköiden johto	
16	Migrin työntekijöihin tai toimittajiin kohdistuva uhkaus	A. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusriskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Ulkopuolelta tuleva uhkaus Huonosti tai puutteellisesti toimivat turvajärjestelyt esim. puhutteleilanteissa.	3	20 %	Turvaohjeet. Ohjeet kaikkien käytössä.Tarkistetaan, että turvatoimenpiteet kaikissa toimipisteissä samalla tasolla.	ylläjohtaja, hallinto, yksiköiden johto	
17	Henkilöstön työkyvyn ja motivaation ylläpito	D. Henkilöstö- ja osaamisriskit	Muutokset väsyttävät. Sähköistäminen alkaa ohli.	4	60 %	Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet.	Yksiköiden johto, hallinto	

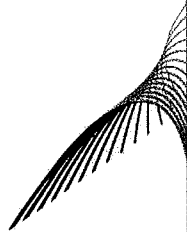
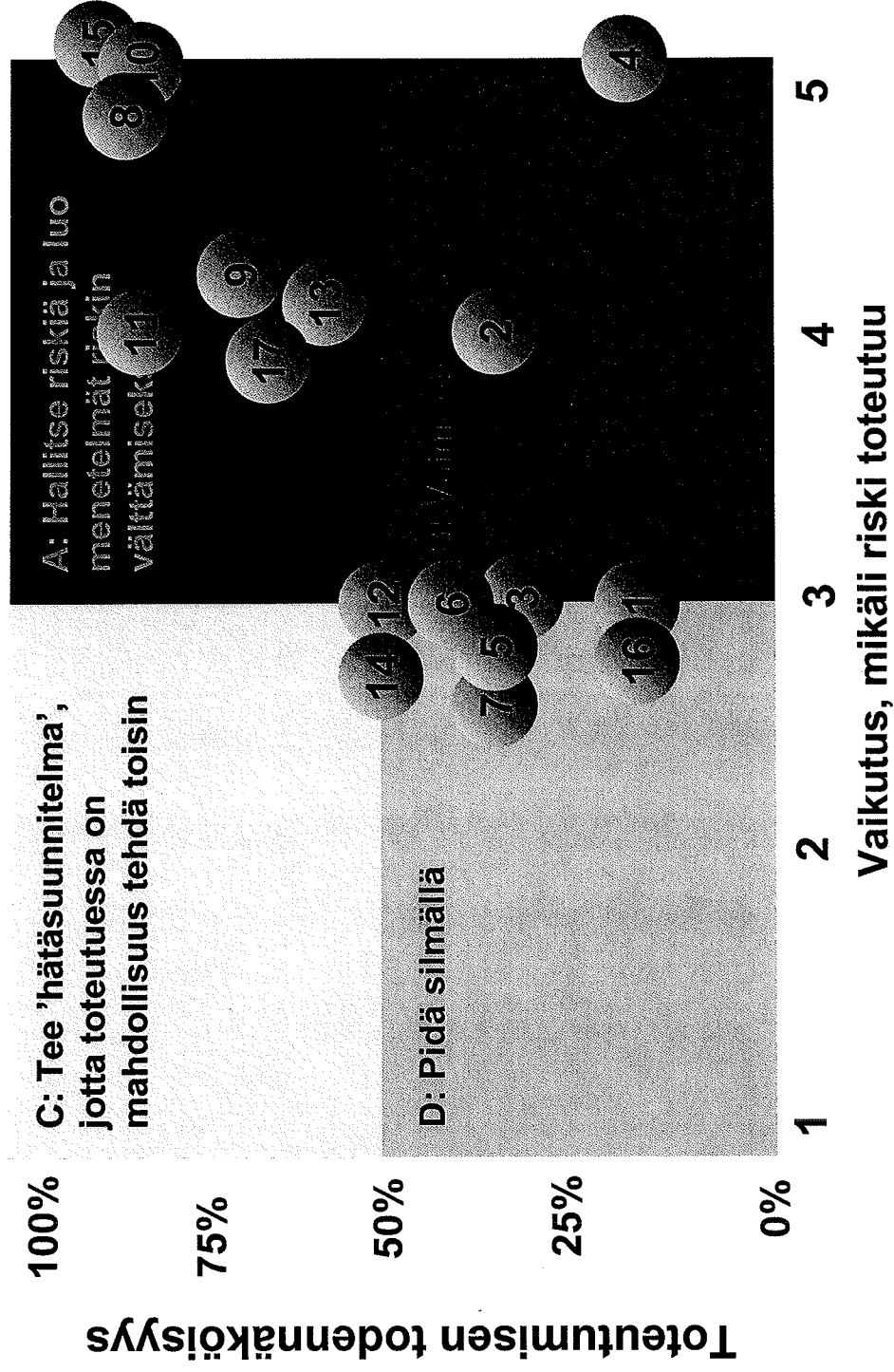
RISKITYYPIT:

- A. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusriskit
- B. Raportointia koskevat riskit
- C. Tietoriskit ja aineettomien pääoman riskit
- D. Henkilöstö- ja osaamisriskit
- E. Toiminnalliset riskit (tuloksellisuus; lainukaisuus ja hyvän hallinnon vajeet)
- F. Ohjaus- ja toimintariskit

LIIITE 9

Maahanmuuttoviraston riskit

Riskit nelikentässä (johtoryhmä)

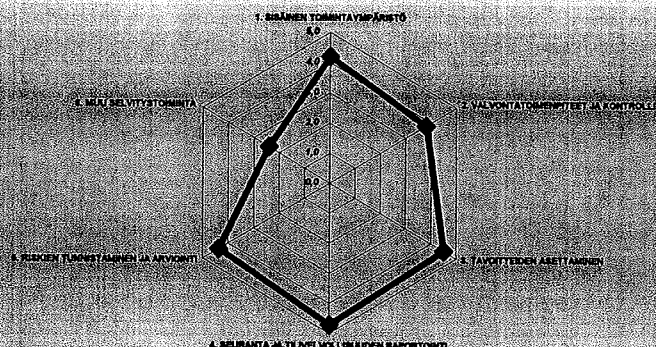
SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI

NIMI:

OSASTO / YKSIKKÖ:

PVM:

SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINNIN OSIOT JA KESKIARVOT

OHJE (tarkemmat ohjeet taulukon ensimmäisellä sivulla)

Kysymysten arviointi tehdään täysin lukuina arvoilla 1-5 (5=Täysin samaa mieltä/asia on kunnossa, 4=jokseenkin kunnossa/samaa mieltä, 3=neutraali, 2=hieman parannettavaa/jokseenkin eri mieltä, 1=Asia vaatii kehittämistoimenpiteitä/täysin eri mieltä)

Jos arvioit kysymykset arvosanalla 1 tai 2 => arvioi myös kohdan seurausten vakavuus ja uhkan todennäköisyys

Seurausten vakavuus 1-3 (1=vähäinen, 2=vakava, 3=erittäin vakava)

Uhkan todennäköisyys 1-3 (1=alhainen, 2=keskimääräinen, 3=korkea)

	Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraukset/korjaustoimenpiteet (erityisesti jos riski on sietämätön/merkittävä = punainen)
1. SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ					
1.1	Meillä on yhteisesti hyväksytyt arvot ja noudatamme niitä	4		0	
1.2	Toimintaa ja taloutta ohjaavat selkeät määräykset ja ohjeet	4		0	
1.3	Johto käsittelee toiminnan ja talouden suunnitelmat ja seurantatiedot sekä ryhtyy toimenpiteisiin jos seurantatiedot niin edellyttävät.	4		0	
1.4	Taloussääntö, ohjesäännöt sekä muut sisäiset määräykset ovat ajan tasalla ja muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden.	4		0	
1.5	Organisaatioon on nimetty laillisuusvalvonnasta vastaava taho, joka huolehtii laillisuusvalvonnan ohjeistuksesta ja tiedottamisesta	5		0	
1.6	Tarkastuksissa tai kantelujen käsittelyn yhteydessä havaittuihin puutteisiin ja virheisiin puututaan asianmukaisin toimenpitein.	5		0	
1.7	Organisaation henkilöstöllä on tehtäviensä edellyttämä riittävä osaaminen	4		0	
1.8	Työjärjestykset ja vastuut ovat ajantasalla, eikä niissä ole ristiriitaisuuksia tosiasiallisten käytäntöjen kanssa	4		0	
1.9	Palvelusopimukset ovat ajantasalla	5		0	
1.10	Organisaation laskentatoimi on järjestetty asianmukaisesti (johtamisen tarvitsemat oikeat ja riittävät tiedot)	3		0	

Keskiarvo 4,2

	Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraukset/korjaustoimenpiteet
2. VALVONTATOIMENPITEET JA KONTROLLIT					
2.1	Organisaatio arvioi ulkoisten tarkastajien huomiot ja laatii tarvittavat toimenpidesuunnitelmat, jotka on henkilövastuutettu ja aikataulutettu	4		0	
2.2	Organisaation tai sen jonkun tulosityksikön toimintaa arvioidaan säännöllisesti jonkun ulkopuolisen arvioijan toimesta (auditointisuunnitelmat)	4		0	
2.3	Järjestelmien väliset rajapinnat tarkastetaan ja täsmäytetään säännöllisesti	3		0	
2.4	Organisaation valvontatoimenpiteet sisältävät hallinnassa olevan omaisuuden ja varojen turvaamisen.	4		0	
2.5	Mahdollisiin väärinkäytöstilanteisiin reagoidaan ja ne ilmoitetaan annettujen määräysten mukaisessa järjestyksessä eteenpäin	5		0	
2.6	Keskeiset toimintaprosessit on määritelty ja niihin liittyvät riskit ja valvontatoimenpiteet on kuvattu olennaisuuden edellyttämässä laajuudessa	4		0	
2.7	Valvonta- ja tarkastustoimenpiteet kattavat riittävästi myös EU-hankkeiden hallinnoinnin.	4		0	
2.8	Organisaation tarkastustoiminta on riittävä ja kattaa riittävästi toiminnan ja talouden tarkoituksenmukaisuuden ja laillisuuden.	4		0	
2.9	Organisaation tarkastustoimi kattaa riittävästi myös johtamisen edellyttämät tiedot (oikeat ja riittävät tiedot)	3		0	
2.10	Organisaation tarkastustoimi kattaa riittävästi myös toiminnan taloudellisuuden.	3		0	

Keskiarvo 3,8

3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
3.1	Organisaation perustehtävä, visio ja strategia otetaan huomioon toiminnan ja talouden suunnittelussa	5			0	
3.2	Toiminnan ja talouden suunnittelu perustuu annettuihin säädöksiin ja ohjeisiin	5			0	
3.3	Tulosalueille /yksiköille asetetut tavoitteet ovat keskeisiä ja johtavat koko organisaation tavoitteisiin.	5			0	
3.4	Organisaatio tuntee SM:n yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja tiedostaa niiden merkityksen omassa toiminnassaan	4			0	
3.5	Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja poikkeamiin reagoidaan	5			0	
3.6	Toiminnan ja talouden ohjeistus on riittävää	3			0	

Keskiarvo 4,5

4. SEURANTA JA TILIVELVOLLISUUDEN RAPORTOINTI		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
4.1	Toimintakertomus sisältää yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnin	3			0	
4.2	Toimintakertomus sisältää tuottavuus- ja taloudellisuustiedot	5			0	
4.3	Toimintakertomus sisältää laadunhallintatiedot (palvelukyky ja laatu)	5			0	
4.4	Toimintakertomus sisältää kustannustiedot.	5			0	
4.5	Toimintakertomus kattaa organisaation toiminnan merkittävimmät osa-alueet (80 %)	5			0	
4.6	Toimintakertomus sisältää tärkeimmät tiedot henkilöstöstä: rakenteesta, määrästä, kuluista, työnyhyvinvoinnista ym.	5			0	
4.7	Operatiivisen toiminnan suoritteiden seurantatiedot tarkastetaan säännöllisesti.	5			0	

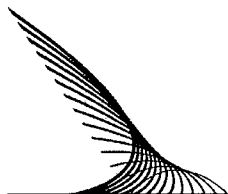
Keskiarvo 4,7

5. RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ARVIOINTI		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
5.1	Riskien tunnistaminen on jatkuvaa ja perustuu järjestelmälliseen menetelmään.	5			0	
5.2	Organisaation tietoturvariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	3			0	
5.3	Organisaatiomme toimitilariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	5			0	
5.4	Organisaatiomme työturvallisuus- ja terveysriskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	4			0	
5.5	Organisaatiomme taloudenhoidon riskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	4			0	
5.6	Toiminnan ja talouden suunnittelussa huomioidaan ulkoiset tekijät ja niiden muutokset	5			0	
5.7	Toiminnan tavoitteita uhkaavat riskit tunnistetaan osana suunnitteluprosessia.	5			0	
5.8	EU-hankkeiden hallinnointi ja vastuut on järjestetty asianmukaisesti	4			0	

Keskiarvo 4,4

6. MUU SELVITYSTOIMINTA		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
6.1	Organisaatiosta on on tehty kansainvälinen eväluonti				0	
6.2	Organisaatio on osallistunut EFQM laatupalkinto kilpailuun (arviointi/sijoitus)				0	
6.3	Organisaatio on hankkinut toiminnastaan sertifikaatin / kvaalifoinnin				0	
6.4	Organisaatiossa on tehty säännöllisesti johtamiskysely	4			0	
6.5	Organisaatiossa on tehty säännöllisesti työilmahyvinvointitutkimus	5			0	

Keskiarvo 2,4

TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
VUODELTA 2008

31.12.2009

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

Sisäasiainministeriö

Vastineenaan Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanottoon vuodelta 2008 Maahanmuuttovirasto toteaa seuraavaa:

Maahanmuuttovirasto on kehittänyt toimintaansa myönteisellä tavalla asiakaspalveluorientoituneemmaksi. Virastossa on mm. toteutettu kattava asiakaspalvelun kehittämisselvitys, jonka toteutus on jatkunut ja koko henkilöstö käy asiakaspalvelukoulutuksen vielä vuoden 2009 aikana. Myönteinen kehitys on näkynyt mm. saadussa asiakas- ja sidosryhmäpalautteessa.

Asiakasviestintää on lisätty verkkosivustolle mm. julkaisemalla useasti kysytyjen kysymysten lista vastauksineen sekä maahanmuuttoasioista että kansalaisuusasioista. Sivustolle on toteutettu myös erillinen mediallyle tarkoitettu osio. UMA-viestintää on hoidettu uutiskirjeiden avulla (10) osana Manua. UMA-muutoksen viestintä on hoidettu usealla tavalla esim. sidosryhmien tapaamisissa.

Palveluperiaatteet ovat valmistuneet osana asiakaspalvelun kehittämishanketta. Palvelunumeroja asiakkaille on valmisteltu ja ne otetaan käyttöön tämän vuoden aikana. Palvelukäsikirjan tekninen toteutus on valmistunut ja se otetaan käyttöön loppuvuonna. Asiakkaille järjestettiin kyselytunti keväällä ja toinen toteutetaan loppuvuoden aikana. Asiakkaiden asiointitarpeen vähentämiseksi tehdään yhteistyötä usean yksikön kesken.

Asiakaskoulutukseen on osallistunut jokainen viraston henkilöstöstä. Sähköisen palvelukäsikirjan toteutus on meneillään ja se valmistuu Manuun liitettäväksi syksyn kuluessa. Yhteispalvelusopimuksen mukainen asiakaspalvelu on alkanut vuoden vaihteessa Itäkeskuksen yhteispalvelupisteessä.

Maahanmuuttoviraston toiminnan kehittäminen edellyttää sekä virastolta että maahanmuutto-osastolta edelleen aktiivista kehittämisotetta ja valmiutta toimintatapojen muutoksiin. Erityisesti johtuen Maahanmuuttovirastolle tulossa olevista uusista tehtävistä, on tärkeää edelleen terävöittää maahanmuutto-osaston ja Maahanmuuttoviraston välistä ohjaussuhdetta.

Maahanmuutto-osaston ja Maahanmuuttoviraston välistä ohjaussuhdetta ja yhteistyötä on terävöitetty järjestämällä 28.8.2009 yhteistyöpalaveri, jossa on käsitelty keskeisimpiä ajankohtaisia aiheita. Osaston ja Maahanmuuttoviraston välitulosneuvottelu pidettiin 4.9.2009.

Maahanmuuttoviraston tulee raportoida sisäasiainministeriölle sille asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta ja muista viraston toimintaan olennaisesti liittyvistä seikoista sisäasiainministeriölle kolme kertaa vuodessa (30.4., 31.8. ja 31.12.).

www.migri.fi

Maahanmuuttovirasto on raportoinut sisäasiainministeriölle vuoden 2009 osalta 30.4.2009 ja 31.8.2009 sekä 31.12.2009 tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Maahanmuuttoviraston on huolehdittava siitä, että käsittelyajat pysyvät kohtuullisina asiamäärien ennakoidusta kasvusta huolimatta. Mikäli asiamäärissä tapahtuu ennakoidusta poiketen merkittävää vähenemistä, tulee myös käsittelyaikojen lyhentyä vähintään samassa suhteessa.

Toimintakertomustietojen 31.12.2009 mukaan kuluvan vuoden tulossopimuksessa käytetyt käsittelyajat on osittain saavutettu.

Työntekijän oleskeluluvissa toteutuma on 54 vrk (tavoite 50), oleskelulupa opiskelun perusteella 26 vrk (tavoite 30). Turvapaikkahakemukset (kaikki) 149 vrk (tavoite 230), normaali menettely 235 vrk (tavoite 370), nopeutettu menettely 95 (tavoite 90). Kansalaisuushakemukset kaikki toteutuma on 410 vrk (tavoite 400), ns. selvät 380 (tavoite 300), ns. muut 460 (tavoite 550).

Muutokset asiamäärissä pyritään mahdollisuuksien mukaan ennakoimaan ja kohdentamaan tarvittaessa resursseja siten, että käsittelyajat pysyvät kohtuullisina ja tavoitteet saavutetaan.

Erityinen haaste Maahanmuuttovirastolle on työntekijän oleskelulupien käsittelyajan lyhentäminen seitsemään päivään.

Työntekijän oleskeluluvan käsittelyaika 7 vrk oli ehdotettu tavoitteeksi selvitysmies Ole Norrbackin maahanmuuttohallinnon kehittämistä koskevassa selvityksessä ja sittemmin talousarvioesityksessä vuodelle 2009. Selvityksessä edellytyksenä tälle oli työntekijän oleskelulupajärjestelmän uudistaminen poistamalla työvoimatoimistojen osapäätös-menettely. Tätä ei ole vielä toteutettu. Tällä hetkellä 7 vrk:n käsittelyaikaan ei pyritä. Vuonna 2009 työntekijän oleskeluluvan käsittelyaikavoite tulossopimuksessa oli 50 vrk. UMA-käyttöönoton jälkeen ko. tulostavoitetta voidaan tarkastella uudelleen.

Kansalaisuusilmoitusten määrän kasvu nosti viraston maksutuloja vuonna 2008. Maahanmuuttoviraston tuleekin kiinnittää erityistä huomiota kustannusvastaavuuden kehittymiseen jatkossa. Maahanmuutto-osaston ja Maahanmuuttoviraston tulee yhdessä seurata aktiivisesti viraston maksutulojen kehitystä ja tehdä tarvittaessa ehdotus talousarvion muuttamiseksi sekä jatkaa ja edelleen tehostaa toimenpiteitä lupa- ja muiden prosessien kehittämiseksi ja tehostamiseksi, niin, että kustannusvastaavuuden osalta myönteinen tilanne jatkuu myös tulevaisuudessa.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot vuoden 2009 lopussa olivat 2 928 553 euroa. Viime vuoden kaltainen maksutulojen kasvu oli kerta-luontoinen. Tulot putosivat alle vuoden 2007 tason ja tulevat putoamaan edelleen maksullisten suoritteiden kysynnän vähetessä (esim. kansalaisuushakemukset, työntekijän oleskeluluvat).

Viraston tulee ottaa huomioon erityyppisten päätösten vaatima eripituinen työaika, jotta tuottavuus- ja taloudellisuuslaskelmat sekä kustannusvastaavuuslaskelmat olisivat oikeita.

Tuottavuutta kuvaavina tietoina Maahanmuuttoviraston on esittänyt päätösten määrä henkilötyövuotta kohti. Valtiontalouden tarkastusvirasto on todennut, että tässä laskennassa ei ole otettu huomioon päätöslajien vaatimaa eripituista työaikaa.

Maahanmuuttovirastossa on käytössä Piski-työajanseurantajärjestelmä. Erillisen toimintolaskentaohjelman (Cost Control) avulla voidaan seurata työajan kohdistumista suoritteille, ts. päätöslajeille ja kohdistaa eri päätöslajien vaatiman työajan kustannukset. Myös muita, paremmin toiminnan tehokkuutta kuvaavia tunnuslukuja, kuten esim. toiminnan eri osa-alueille käytettyjen henkilötyövuosien määrä, voidaan todentaa.

Tuottavuutta ja taloudellisuutta kuvaavia tulospäätöksiä kehitetään yhteistyössä ohjaavan viranomaisen kanssa toiminnan osa-alueittain siten, että ne paremmin kuvaavat toiminnallista tehokkuutta. Uudet paremmin toiminnan tehokkuutta kuvaavat mittarit otetaan käyttöön vuoden 2010 tulostavoitteita laadittaessa.

Maahanmuuttoviraston on omalta osaltaan huolehdittava, että UMA-järjestelmä otetaan hallitusti käyttöön mahdollisimman aikaisessa vaiheessa vuoden 2009 aikana.

UMA-järjestelmän version 1.0 käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2010. Myös UMA-järjestelmän versio 2.0 pyritään ottamaan käyttöön vuonna 2010. Tähän osuuteen sisältyvät mm. sähköinen asiointi ja asiakirjojen skannaus.

Vuonna 2008 käynnistynyttä yhteispalvelua Helsingin kaupungin maahanmuuttajien neuvontapisteiden kanssa tulee laajentaa mahdollisuuksien mukaan myös muihin kuntiin.

Itäkeskuksen yhteispalvelu on myös Maahanmuuttoviraston kannalta pilotti, toiminnan laajeneminen muihin suuriin kaupunkeihin mahdollista. Poliisin saaminen mukaan Itäkeskuksen yhteispalveluun olisi ehdottoman tärkeää, nykyisellään yhteispalvelussa on vain osa prosessia. Myös muiden toimeksiantajien (Kela, verohallinto, työvoimahallinto) mukanaolo olisi toivottavaa. Toiveena on pääkaupunkiseudun yhteinen yhteispalvelupiste (NEO-SEUTU).

Tämän tilinpäätöskannanoton kohdassa "Valtiontalouden tarkastusviraston havainnot" esitetyt kehittämistarpeet tulee ottaa täysimääräisesti huomioon.

Valtiontalouden tarkastusviraston havainnot ja kehittämistarpeet otetaan täysimääräisesti huomioon.

Vastaanottokeskustoiminta:

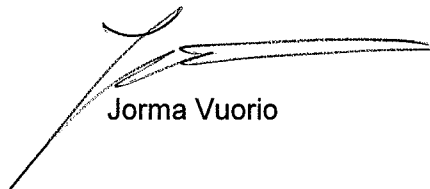
Vastaanottokeskustoiminnan ohjausvastuun siirtyessä Maahanmuuttovirastolle tulee viraston huolehtia ohjausvastuun tehokkaasta, taloudellisesta ja tuottavasta toteuttamisesta mm. varmistamalla yhdenmukainen ohjeistus kaikille vastaanottokeskuksille.

Vastaanottokeskustehtävien siirtymisestä ja niiden toteuttamisesta jatkossa Migrin ohjauksessa valmistui erillinen Accenturen avulla tehty selvitys kesäkuussa 2009. Hanke on toteutettu osittain ERF-rahoituksella. Tehtävät on sidottu suunnittelun ja seurannan vuosikelloon ja ohjauskeinoina tullaan käyttämään paitsi tulosohtjausta, myös sopimus-, informaatio- ja kehitystoiminnan ohjausta. Näihin liittyvät tehtävät on kuvattu hankkeessa. Ongelma tulee olemaan riittävän resurssin saaminen tehtäviin. TEM:n resursseja ei ole saatu siirrettyä. Vastaanottoiminnan ohjauksen tuloksikkö perustettiin Maahanmuuttovirastoon vuoden 2010 alusta.

Maahanmuuttoviraston ja vastaanottokeskusten tulee yhteistuumin huolehtia osaltaan siitä, että myönteisen oleskelulupapäätöksen saaneiden odotusaika kuntiin sijoittumiselle kääntyy laskuun.

Yhteistyötä tulevien ELY:jen kanssa kehitetään.

Ylijohtaja

Jorma Vuorio